HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera întâi extinsă)

11 septembrie 2024*

„Politica externă și de securitate comună – Măsuri restrictive adoptate în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei – Înghețarea fondurilor – Lista persoanelor, a entităților și a organismelor cărora li se aplică înghețarea fondurilor și a resurselor economice – Menținerea numelui reclamantului pe listă – Noțiunea de «asociere» – Articolul 2 alineatul (1) *in fine* din Decizia 2014/145/PESC – Noțiunea de «beneficiu din partea unui important om de afaceri care desfășoară activități în Rusia» – Articolul 2 alineatul (1) litera (g) din Decizia 2014/145 – Eroare de apreciere – Răspundere extracontractuală”

În cauza T-744/22,

Maya Tokareva, cu domiciliul în Moscova (Rusia), reprezentată de T. Bontinck, A. Guillerme, L. Burguin și M. Brésart, avocați,

reclamanta,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de M.-C. Cadilhac și V. Piessevaux, în calitate de agenți, asistați de B. Maingain, avocat,

pârât,

susținut de

Comisia Europeană, reprezentată de C. Giolito, C. Georgieva și L. Puccio, în calitate de agenți,

intervenientă,

TRIBUNALUL (Camera întâi extinsă),

compus din domnii D. Spielmann, președinte, și R. Mastroianni, doamna M. Brkan (raportoare) și domnii I. Gâlea și S. L. Kalėda, judecători,

grefier: doamna H. Eriksson, administratoare,

* Limba de procedură: franceza.

având în vedere faza scrisă a procedurii, în special:

– cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 25 noiembrie 2022;

– primul memoriu în adaptare depus la grefa Tribunalului la 22 mai 2023;

– al doilea memoriu în adaptare depus la grefa Tribunalului la 25 septembrie 2023;

în urma ședinței din 27 februarie 2024,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin acțiunea formulată, reclamanta, doamna Maya Tokareva, solicită, pe de o parte, în temeiul articolului 263 TFUE, anularea, în primul rând, a Deciziei (PESC) 2022/1530 a Consiliului din 14 septembrie 2022 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2022, L 239, p. 149) și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2022/1529 al Consiliului din 14 septembrie 2022 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2022, L 239, p. 1) (denumite în continuare împreună „actele de menținere din septembrie 2022”), în al doilea rând, a Deciziei (PESC) 2023/572 a Consiliului din 13 martie 2023 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2023, L 75 I, p. 134) și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/571 al Consiliului din 13 martie 2023 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2023, L 75 I, p. 1) (denumite în continuare împreună „actele de menținere din martie 2023”) și, în al treilea rând, a Deciziei (PESC) 2023/1767 a Consiliului din 13 septembrie 2023 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2023, L 226, p. 104) și a Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2023/1765 al Consiliului din 13 septembrie 2023 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2023, L 226, p. 3) (denumite în continuare împreună „actele de menținere din septembrie 2023”), dat fiind că prin aceste acte (denumite în continuare împreună „actele atacate”) numele său este menținut pe listele anexate la acestea, și, pe de altă parte, în temeiul articolului 268 TFUE, repararea prejudiciului pe care l-ar fi suferit ca urmare a adoptării actelor de menținere din septembrie 2022.

I. Istoricul litigiului

2 Reclamanta este resortisantă de cetățenie rusă.

3 Prezenta cauză se înscrie în contextul măsurilor restrictive adoptate în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei și în special în raport cu agresiunea militară a Federației Ruse împotriva acesteia, la 24 februarie 2022.

4 La 17 martie 2014, Consiliul Uniunii Europene a adoptat, în temeiul articolului 29 TUE, Decizia 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2014, L 78, p. 16). La aceeași dată, a adoptat, în temeiul articolului 215 alineatul (2) TFUE, Regulamentul (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei (JO 2014, L 78, p. 6).

5 La 25 februarie 2022, Consiliul a adoptat, pe de o parte, Decizia (PESC) 2022/329 de modificare a Deciziei 2014/145 (JO 2022, L 50, p. 1) și, pe de altă parte, Regulamentul (UE) 2022/330 de modificare a Regulamentului nr. 269/2014 (JO 2022, L 51, p. 1). Articolul 2 alineatele (1) și (2) din Decizia 2014/145, în versiunea sa modificată prin Decizia 2022/329, prevede următoarele:

„(1) Se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, sunt deținute, păstrate sau controlate de către:

[…]

(d) persoane fizice sau juridice, entități sau organisme care sprijină, cu resurse materiale sau financiare, factorii de decizie ruși care sunt responsabili de anexarea Crimeii sau de destabilizarea Ucrainei sau care beneficiază de pe urma acțiunilor acestora;

[…]

(f) persoane fizice sau juridice, entități sau organisme care sprijină, cu resurse materiale sau financiare, guvernul Federației Ruse, care este responsabil de anexarea Crimeii și de destabilizarea Ucrainei, sau care beneficiază de pe urma acțiunilor acestuia;

[…]

precum și de către persoane fizice sau juridice, entități sau organisme asociate acestora, astfel cum figurează pe lista din anexă.

(2) Niciun fond sau resursă economică nu se pune, în mod direct sau indirect, la dispoziția sau în beneficiul persoanelor fizice sau juridice, al entităților sau organismelor enumerate în anexă.”

6 Articolul 1 alineatul (1) literele (b) și (d) din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, interzice intrarea pe teritoriul statelor membre sau tranzitarea acestuia de către persoanele fizice care întrunesc criterii în esență identice cu cele enunțate la articolul 2 alineatul (1) literele (d) și (f) din aceeași decizie.

7 Regulamentul nr. 269/2014, în versiunea sa modificată prin Regulamentul 2022/330, impune adoptarea unor măsuri de înghețare a fondurilor și definește modalitățile înghețării lor în termeni în esență identici cu cei din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată. Astfel, articolul 3 alineatul (1) literele (a)-(g) din acest regulament, cu modificările ulterioare, reia practic conținutul articolului 2 alineatul (1) literele (a)-(g) din decizia menționată, astfel cum a fost modificată.

8 În acest context, Consiliul a adoptat Decizia (PESC) 2022/337 din 28 februarie 2022 de modificare a Deciziei 2014/145 (JO 2022, L 59, p. 1) și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/336 din 28 februarie 2022 privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 269/2014 (JO 2022, L 58, p. 1),

acte prin care tatăl reclamantei a fost inclus pe lista anexată la Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, și pe cea care figurează în anexa I la Regulamentul nr. 269/2014, astfel cum a fost modificat (denumite în continuare „listele în litigiu”), pentru următoarele motive:

„Nikolai Tokarev este directorul general al Transneft, importantă companie rusă de petrol și gaze. Este o veche cunoștință și asociat apropiat al lui Vladimir Putin. A lucrat împreună cu Putin în KGB în anii ’80. Dl Tokarev este unul dintre oligarhii statului rus care au preluat controlul asupra unor importante active de stat în anii 2000, în vremea când președintele Putin își consolida puterea și care își desfășoară activitatea în parteneriat strâns cu statul rus. Dl Tokarev se află la conducerea Transneft, una dintre cele mai importante companii controlate de guvern din Rusia, care transportă o cantitate considerabilă de petrol rusesc prin intermediul unei rețele de conducte de petrol bine dezvoltate.

Societatea Transneft aflată sub conducerea lui Nikolai Tokarev este unul dintre principalii sponsori ai palatului de lângă Gelendzhik, despre care se consideră la scară largă că este utilizat personal de președintele Putin. Nikolai Tokarev beneficiază de pe urma apropierii sale față de autoritățile ruse. Cunoștințe și rude apropiate ale dlui Tokarev s-au îmbogățit datorită contractelor semnate cu companiile de stat.

Prin urmare, acesta a oferit în mod activ sprijin material sau financiar factorilor de decizie ruși responsabili de anexarea Crimeii și de destabilizarea Ucrainei și a obținut beneficii de pe urma acțiunilor acestor decidenți.”

9 Prin Decizia (PESC) 2022/1272 a Consiliului din 21 iulie 2022 de modificare a Deciziei 2014/145 (JO 2022, L 193, p. 219) și prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1270 al Consiliului din 21 iulie 2022 privind punerea în aplicare a Regulamentului nr. 269/2014 (JO 2022, L 193, p. 133), numele reclamantei a fost adăugat pe listele în litigiu pentru următoarele motive:

„[Reclamanta] este fiica lui Nikolai Tokarev, director general al Transneft, o importantă companie rusească de petrol și gaze. [Reclamanta] și fostul său soț, Andrei Bolotov, dețin bunuri imobiliare de lux în Moscova, Letonia și Croația, în valoare de peste 50 de milioane USD, putându-se crea o legătură între acestea și Nikolai Tokarev. Are de asemenea legături cu societatea Ronin, care administrează fondul de pensii pentru Transneft. Atunci când a solicitat cetățenia cipriotă, a declarat ca proprie adresă adresa societății Ronin. În plus, [reclamanta] a primit contracte cu statul în valoare de 8 miliarde de ruble prin intermediul societății Irvin-2, pe care o deține împreună cu Stanislav Chemezov, fiul directorului general al Rostec, Serghei Chemezov. Prin urmare, [reclamanta] este o persoană fizică asociată cu persoane incluse pe listă, cu tatăl său, Nikolai Tokarev, și cu Stanislav Chemezov.”

10 Prin aceleași acte, numele domnului Stanislav Chemezov a fost adăugat pe listele în litigiu pentru următoarele motive:

„Stanislav Sergheievici Chemezov este fiul lui Serghei Chemezov, membru al Consiliului Suprem al «Rusiei Unite» și președinte al concernului Rostec, cea mai mare societate de stat din Rusia care fabrică produse industriale și din domeniul apărării. Stanislav Chemezov a deținut o societate offshore denumită Erlinglow Ltd, care a obținut avantaje de pe urma construirii de către Rostec a unei autostrăzi informaționale naționale cu fibre optice având o valoare de 550 de milioane USD. În plus, deține în coproprietate diverse societăți offshore împreună cu [reclamanta], fiica lui Nikolai Tokarev, inclusiv Irvin-2, care a primit contracte în valoare de 8 miliarde de ruble. Ca recompensă pentru schimb, familia Tokarev a permis familiei Chemezov să reducă bugetul

societății Transneft. Stanislav Chemezov deține de asemenea societatea Independent Insurance Group care gestionează contracte mari de asigurări în sectorul apărării, inclusiv contracte pentru Rostec, concernul din domeniul apărării al cărui director general este tatăl său, Serghei Chemezov. Prin urmare, Stanislav Chemezov este o persoană fizică asociată cu o persoană inclusă pe listă."

11 Consiliul a publicat în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* din 22 iulie 2022 (JO 2022, C 281 I, p. 7) un Aviz în atenția persoanelor, entităților și organismelor care fac obiectul măsurilor restrictive prevăzute în Decizia 2022/1272 și în Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1270. Acest aviz preciza printre altele că persoanele în cauză puteau adresa Consiliului o cerere însoțită de documente justificative, solicitând reanalizarea deciziei pe baza căreia numele lor fuseseră incluse pe listele anexate la actele atacate.

12 Prin e-mailul din 2 septembrie 2022, reclamanta a solicitat să obțină accesul la toate documentele prezentate și deținute de Consiliu și de Serviciul European de Acțiune Externă (SEAE) pe baza cărora au fost adoptate măsurile restrictive care o privesc, în vederea formulării unei cereri de reexaminare.

13 La 14 septembrie 2022, prin actele de menținere din septembrie 2022, Consiliul a menținut numele reclamantei pe listele în litigiu pentru aceleași motive ca cele reluate la punctul 9 de mai sus.

14 La 30 septembrie 2022, Consiliul a răspuns la cererea reclamantei menționată la punctul 12 de mai sus și a transmis informațiile cuprinse în dosarul cu numărul de referință WK 10502/2022 INIT din 8 martie 2022 (denumit în continuare „dosarul probatoriu inițial").

15 Prin e-mailul din 31 octombrie 2022, reclamanta a introdus o cerere de reexaminare la Consiliu.

II. Situația de fapt ulterioară introducerii acțiunii

16 Prin actele de menținere din martie 2023, numele reclamantei a fost menținut pe listele în litigiu pentru următoarele motive:

„[Reclamanta] este fiica lui Nikolai Tokarev, director general al Transneft, o importantă companie rusească de petrol și gaze. [Reclamanta] și fostul său soț, Andrei Bolotov, dețin bunuri imobiliare de lux în Moscova, Letonia și Croația, în valoare de peste 50 de milioane USD, putându-se crea o legătură între acestea și Nikolai Tokarev. Are de asemenea legături cu societatea Ronin care administrează fondul de pensii pentru Transneft. Atunci când a solicitat cetățenia cipriotă, a declarat ca proprie adresă adresa societății Ronin. În plus, ea este legată de Ronin Trust, care gestionează fondul de pensii [al] Transneft, prin intermediul societății sale imobiliare Ostozhenka 19 (denumită anterior RPA Esteit). [Reclamanta] a primit contracte cu statul în valoare de 8 miliarde RUB prin intermediul societății Irvin-2, pe care a deținut-o împreună cu Stanislav Chemezov, fiul directorului general al Rostec, Serghei Chemezov. În prezent, deține acțiuni, împreună cu Stanislav Sergheievici Chemezov, la complexul Gelendzhik Resort – Meridian LLC. Prin urmare, [reclamanta] este o persoană fizică asociată cu persoane incluse pe listă, și anume cu tatăl său, Nikolai Tokarev, și cu Stanislav Chemezov."

17 Prin e-mailul din 14 martie 2023, Consiliul a informat reclamanta cu privire la menținerea numelui său pe listele în litigiu, formulând observații ca răspuns la argumentele invocate în cererea sa de reexaminare din 31 octombrie 2022.

18 Prin e-mailul din 31 martie 2023, Consiliul a trimis o scrisoare reclamantei prin care o informa că elementele pe care s-a întemeiat pentru a justifica menținerea numelui său pe listele în litigiu figurau în dosarele cu numărul de referință WK 1128/2023 INIT, WK 1128/2023 ADD 1 și WK 1128/2023 ADD 2 din 25 ianuarie 2023, 27 ianuarie 2023 și, respectiv, 30 ianuarie 2023 (denumite în continuare împreună „dosarele probatorii din ianuarie 2023”).

19 La 5 iunie 2023, Consiliul a adoptat Decizia (PESC) 2023/1094 de modificare a Deciziei 2014/145 (JO 2023, L 146, p. 20). Prin această decizie, a modificat articolul 2 alineatul (1) litera (g) din Decizia 2014/145 după cum urmează:

„(1) Se îngheață toate fondurile și resursele economice care aparțin, sunt deținute, păstrate sau controlate de către:

[…]

(g) oameni de afaceri importanți care își desfășoară activitatea în Rusia și membrii apropiați ai familiilor acestora ori alte persoane fizice care beneficiază de pe urma acestora sau oameni de afaceri, persoane juridice, entități sau organisme implicate în sectoare economice care furnizează o sursă substanțială de venituri guvernului Federației Ruse, care este responsabil de anexarea Crimeei și de destabilizarea Ucrainei […]”

20 Prin scrisoarea din 19 iunie 2023, Consiliul a informat reclamanta că intenționa să mențină măsurile restrictive pe baza unor motive modificate în raport cu cele reținute în actele de menținere din martie 2023. Consiliul a anexat la această scrisoare dosarul WK 8181/2023 INIT din 15 iunie 2023 (denumit în continuare „dosarul probatoriu din iunie 2023”) și a invitat reclamanta să formuleze observații cu privire la proiectul de reînnoire a măsurilor restrictive în privința sa.

21 Prin scrisoarea din 10 iulie 2023, Consiliul a informat-o pe reclamantă că intenționa să mențină măsurile restrictive pe baza unui proiect de motive modificat față de cel avut în vedere care îi fusese transmis la 19 iunie 2023. Consiliul a anexat de asemenea la această scrisoare dosarul WK 5142/2023 INIT din 4 iulie 2023 privind informații suplimentare referitoare la reclamantă (denumit în continuare „dosarul probatoriu din iulie 2023”), precum și dosarul WK 5142/2023 INIT din 20 aprilie 2023 privind probele referitoare la mediul de afaceri și economia Federației Ruse și a invitat reclamanta să formuleze observații cu privire la proiectul de reînnoire a măsurilor restrictive în privința sa.

22 Prin scrisoarea din 18 august 2023, Consiliul i-a comunicat reclamantei dosarul WK 5142/2023 ADD 1 din 16 august 2023 privind probele referitoare la mediul de afaceri și economia Federației Ruse și a invitat reclamanta să formuleze observații.

23 Prin actele de menținere din septembrie 2023, Consiliul a menținut numele reclamantei pe listele în litigiu pentru următoarele motive:

„[Reclamanta] este fiica lui Nikolai Tokarev, director general al Transneft, o importantă companie rusească de petrol și gaze. [Reclamanta] și fostul său soț, Andrei Bolotov, dețin bunuri imobiliare de lux în Moscova, Letonia și Croația, în valoare de peste 50 de milioane USD, putându-se crea o legătură între acestea și Nikolai Tokarev. Are de asemenea legături cu societatea Ronin care administrează fondul de pensii pentru Transneft. Atunci când a solicitat cetățenia cipriotă, în anunțul publicat în presă a indicat adresa societății Ronin Europe ca fiind adresa sa. În plus, ea

este legată de Ronin Trust, care gestionează fondul de pensii [al] Transneft, prin intermediul societății sale imobiliare Ostozhenka 19 (denumită anterior RPA Esteit). Prin urmare, [reclamanta] este membră a familiei apropiate care obține beneficii din partea lui Nikolai Tokarev, un important om de afaceri care își desfășoară activitatea în Rusia."

III. Concluziile părților

24 Reclamanta solicită Tribunalului:

– anularea actelor atacate în măsura în care o privesc,

– obligarea Consiliului la plata sumei de 1 000 000 de euro cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul moral produs prin adoptarea actelor de menținere din septembrie 2022,

– obligarea Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.

25 Consiliul, susținut de Comisie, solicită Tribunalului:

– respingerea cererii de anulare;

– cu titlu subsidiar, în eventualitatea în care Tribunalul va anula măsurile restrictive adoptate în privința reclamantei, menținerea efectelor Deciziilor 2022/1530, 2023/572 și 2023/1767 până când anularea în parte a Regulamentelor de punere în aplicare 2022/1529, 2023/571 și 2023/1765 produce efecte;

– respingerea cererii de despăgubire;

– obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

IV. În drept

A. Cu privire la cererea de anulare a actelor atacate

26 În susținerea acțiunii formulate, reclamanta invocă șase motive.

27 În cererea introductivă, reclamanta invocă patru motive. Primul motiv este întemeiat pe încălcarea dreptului la o protecție jurisdicțională efectivă și a obligației de motivare. Al doilea motiv este întemeiat pe o eroare de drept și pe erori vădite de apreciere. Al treilea motiv este întemeiat pe încălcarea principiului proporționalității și a drepturilor fundamentale. Al patrulea motiv este întemeiat pe încălcarea principiului securității juridice și al egalității de tratament. În primul memoriu în adaptare, reclamanta invocă un al cincilea motiv, întemeiat pe încălcarea dreptului de a fi ascultată. În al doilea memoriu în adaptare, reclamanta invocă un al șaselea motiv, întemeiat pe excepția de nelegalitate a criteriului care desemnează persoanele care beneficiază de pe urma unor oameni de afaceri importanți care își desfășoară activitatea în Rusia, prevăzut la articolul 1 alineatul (1) litera (e) a doua ipoteză și la articolul 2 alineatul (1) litera (g) din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată prin Decizia 2023/1094 [denumit în continuare „a doua ipoteză a criteriului de la litera (g) modificat"].

28 Tribunalul consideră oportun să examineze mai întâi al doilea motiv, întemeiat pe o eroare de drept și pe erori vădite de apreciere.

1. Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe o eroare de drept și pe erori vădite de apreciere

29 În cererea introductivă și în primul memoriu în adaptare, reclamanta arată că, prin adoptarea actelor de menținere din septembrie 2022 și din martie 2023, Consiliul a săvârșit o eroare de drept și erori vădite de apreciere prin menținerea numelui său pe listele în litigiu în temeiul criteriului persoanei asociate prevăzut la articolul 2 alineatul (1) *in fine* din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată. În plus, în cererea sa introductivă, ea contestă eventuala includere a numelui său în temeiul criteriului prevăzut la articolul 2 alineatul (1) litera (d) din decizia menționată.

30 În al doilea memoriu în adaptare, reclamanta susține că, în actele de menținere din septembrie 2023, Consiliul a săvârșit o eroare vădită de apreciere în măsura în care includerea numelui sale pe listele în litigiu a fost menținută în temeiul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat.

a) Considerații introductive

31 Trebuie arătat că, în măsura în care prezentul motiv este întemeiat pe erori vădite de apreciere, acesta trebuie considerat ca fiind întemeiat pe erori de apreciere. Într-adevăr, chiar dacă într-adevăr Consiliul dispune de o anumită putere de apreciere pentru a stabili, de la caz la caz, dacă sunt îndeplinite criteriile juridice pe care se întemeiază măsurile restrictive în cauză, nu este mai puțin adevărat că instanțele Uniunii trebuie să asigure un control, în principiu complet, al legalității tuturor actelor Uniunii (a se vedea Hotărârea din 26 octombrie 2022, Ovsyannikov/Consiliul, T-714/20, nepublicată, EU:T:2022:674, punctul 61 și jurisprudența citată).

32 Efectivitatea controlului jurisdicțional garantat la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene impune în special ca instanța Uniunii să se asigure că decizia prin care au fost adoptate sau menținute măsuri restrictive, care are o aplicabilitate individuală pentru persoana sau entitatea în cauză, se întemeiază pe o situație de fapt suficient de solidă. Aceasta presupune verificarea faptelor invocate în expunerea de motive pe care se bazează decizia menționată, astfel încât controlul jurisdicțional să nu se limiteze la aprecierea credibilității abstracte a motivelor invocate, ci să privească aspectul dacă respectivele motive – sau cel puțin unul dintre ele, considerat suficient în sine pentru justificarea deciziei în cauză – sunt întemeiate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 119, și Hotărârea din 26 octombrie 2022, Ovsyannikov/Consiliul, T-714/20, nepublicată, EU:T:2022:674, punctul 62).

33 O asemenea apreciere trebuie efectuată prin examinarea elementelor de probă și a informațiilor în contextul în care se înscriu acestea, iar nu în mod izolat. Astfel, sarcina probei care incumbă Consiliului este îndeplinită dacă acesta prezintă în fața instanței Uniunii o serie de indicii suficient de concrete, precise și concordante care să permită stabilirea existenței unei legături suficiente între persoana sau entitatea căreia i s-a aplicat o măsură de înghețare a fondurilor și regimul sau în general situațiile combătute (a se vedea Hotărârea din 20 iulie 2017, Badica și Kardiam/Consiliul, T-619/15, EU:T:2017:532, punctul 99 și jurisprudența citată; a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 octombrie 2022, Ovsyannikov/Consiliul, T-714/20, nepublicată, EU:T:2022:674, punctele 63 și 66).

34 În caz de contestare, autoritatea competentă a Uniunii este cea care are sarcina să demonstreze temeinicia motivelor reținute împotriva persoanei sau a entității în cauză, aceasta din urmă neavând obligația să facă dovada negativă că motivele menționate sunt lipsite de temeinicie. În acest scop, Consiliul nu este obligat să furnizeze instanței Uniunii toate informațiile și toate elementele de probă inerente motivelor invocate în actul a cărui anulare se solicită. Se impune ca informațiile sau elementele pe care le prezintă să susțină motivele reținute împotriva persoanei sau a entității în cauză (Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctele 121 și 122, și Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Fulmen și Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, punctele 66 și 67; a se vedea de asemenea Hotărârea din 1 iunie 2022, Prigozhin/Consiliul, T-723/20, nepublicată, EU:T:2022:317, punctul 73 și jurisprudența citată).

35 În această ipoteză, revine instanței Uniunii sarcina de a verifica exactitatea materială a faptelor invocate prin prisma acestor informații sau elemente și de a aprecia forța probantă a acestor elemente în funcție de împrejurările speței și în lumina eventualelor observații prezentate în special de persoana sau de entitatea în cauză în legătură cu acestea (a se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2013, Comisia și alții/Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P și C-595/10 P, EU:C:2013:518, punctul 124).

36 În ceea ce privește mai precis controlul legalității exercitat asupra actelor de menținere a numelui persoanei în cauză pe listele în litigiu, trebuie amintit că măsurile restrictive au o natură conservatorie și, prin definiție, provizorie, iar validitatea lor este întotdeauna condiționată de continuarea existenței împrejurărilor de fapt și de drept care au determinat adoptarea lor, precum și de necesitatea menținerii lor în vederea realizării obiectivului care le este asociat. Astfel, cu ocazia reexaminării periodice a acestor măsuri, Consiliul trebuie să efectueze o apreciere actualizată a situației și să întocmească un bilanț al impactului unor asemenea măsuri pentru a stabili dacă acestea au permis îndeplinirea obiectivelor urmărite prin includerea inițială a numelor persoanelor și ale entităților în cauză pe listele în litigiu sau dacă este în continuare posibil să se deducă aceeași concluzie în ceea ce privește persoanele și entitățile menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 aprilie 2022, Ilunga Luyoyo/Consiliul, T-108/21, EU:T:2022:253, punctul 55 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 26 octombrie 2022, Ovsyannikov/Consiliul, T-714/20, nepublicată, EU:T:2022:674, punctul 67).

37 Rezultă că, pentru a justifica menținerea numelui unei persoane pe listele persoanelor și entităților care fac obiectul unor măsuri restrictive, nu este interzis Consiliului să se întemeieze pe aceleași elemente de probă ca cele care au justificat includerea inițială, reincluderea sau menținerea anterioară a numelui reclamantei pe lista menționată, în măsura în care, pe de o parte, motivele includerii au rămas neschimbate și, pe de altă parte, contextul nu a evoluat astfel încât aceste elemente de probă să fi devenit caduce (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 septembrie 2020, Kaddour/Consiliul, T-510/18, EU:T:2020:436, punctul 99). În acest sens, evoluția contextului include luarea în considerare atât a situației din țara pentru care a fost instituit sistemul de măsuri restrictive și a situației specifice a persoanei în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 octombrie 2022, Ovsyannikov/Consiliul, T-714/20, nepublicată, EU:T:2022:674, punctul 78, și Hotărârea din 23 septembrie 2020, Kaddour/Consiliul, T-510/18, EU:T:2020:436, punctul 101), cât și a tuturor împrejurărilor relevante și în special a nerealizării obiectivelor vizate de măsurile restrictive (a se vedea în acest sens Hotărârea din 27 aprilie 2022, Ilunga Luyoyo/Consiliul, T-108/21, EU:T:2022:253, punctul 56; a se vedea de asemenea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 12 februarie 2020, Amisi Kumba/Consiliul, T-163/18, EU:T:2020:57, punctele 82-84 și jurisprudența citată).

38 În speță, reiese cu claritate din motivele de includere ale actelor de menținere din septembrie 2022 și din martie 2023 că numele reclamantei a fost menținut pe listele în litigiu numai pe baza criteriului persoanei asociate prevăzut la articolul 2 alineatul (1) *in fine* din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată. Consiliul a confirmat că includerea și menținerea numelui reclamantei pe listele respective nu aveau drept temei legal criteriul prevăzut la articolul 2 alineatul (1) litera (d) din decizia menționată. Rezultă că argumentele prin care se urmărește contestarea menținerii numelui reclamantei în temeiul criteriului prevăzut la articolul 2 alineatul (1) litera (d) din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, sunt inoperante.

39 În lumina acestor considerații introductive trebuie să se verifice dacă Consiliul a săvârșit o eroare de apreciere prin faptul că a decis, prin adoptarea actelor de menținere din septembrie 2022 și din martie 2023, să mențină numele reclamantei pe listele în litigiu în temeiul criteriului persoanei asociate prevăzut la articolul 2 alineatul (1) *in fine* din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, pe de o parte, și prin faptul că a decis, prin adoptarea actelor de menținere din septembrie 2023, să mențină numele său pe listele menționate în temeiul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat, pe de altă parte.

40 Din actele de menținere din septembrie 2022 și din martie 2023 reiese că numele reclamantei a fost înscris în temeiul criteriului persoanei asociate pentru motivul că ar avea o legătură de asociere, pe de o parte, cu tatăl său, domnul Nikolai Tokarev, și, pe de altă parte, cu domnul Stanislav Chemezov.

41 Tribunalul consideră oportun să examineze mai întâi argumentația întemeiată în esență pe o eroare de drept în măsura în care reclamanta a fost înscrisă pe listele în litigiu în calitate de persoană asociată cu domnul Stanislav Chemezov, care este de asemenea înscris pe listele în litigiu în calitate de persoană asociată.

b) Cu privire la eroarea de drept întemeiată pe includerea reclamantei ca persoană asociată cu domnul Stanislav Chemezov

42 Reclamanta susține că Consiliul a săvârșit o eroare de drept prin includerea sa pe listele în litigiu ca persoană asociată cu domnul Stanislav Chemezov în special pentru motivul că acesta a fost de asemenea inclus pe listele în litigiu ca persoană asociată cu propriul său tată, domnul Serghei Chemezov. Potrivit reclamantei, reglementarea nu prevede posibilitatea includerii pe listele în litigiu a numelui unei persoane pentru motivul că este asociată cu o persoană al cărei nume este de asemenea inclus pe acestea în temeiul criteriului persoanei asociate. În opinia sa, criteriul persoanei asociate permite doar includerea unei persoane pe listele respective în calitate de asociată cu una dintre persoanele menționate la articolul 2 alineatul (1) literele (a), (b), (c), (d), (e) sau (f) din Decizia 2014/145. În plus, în primul memoriu în adaptarea concluziilor, reclamanta arată că imposibilitatea de a include o persoană pe listele în litigiu ca asociată a unei persoane incluse de asemenea pe aceste liste ca asociată concordă cu jurisprudența care impune existența unei legături suficiente între entitatea supusă unor măsuri de înghețare a fondurilor sale și regimul sau, în general, situațiile combătute.

43 Printr-o măsură de organizare a procedurii, Tribunalul a solicitat Consiliului să indice temeiul în care o persoană putea fi inclusă pe listele în litigiu ca persoană asociată cu o altă persoană inclusă de asemenea pe listele menționate ca persoană asociată unei terțe persoane.

44 În ședință, Consiliul a susținut că nu era exclus ca desemnarea unei persoane asociate cu o persoană, ea însăși desemnată ca persoană asociată cu o persoană inclusă pe listele în litigiu, să poată fi justificată sub rezerva ca o astfel de desemnare să fie proporțională pentru atingerea obiectivelor urmărite de măsurile restrictive. Potrivit Consiliului, aceasta ar fi situația în prezența unei scheme caracterizate printr-o rețea de relații între o pluralitate de persoane în care asocierea principală a două persoane, ele însele asociate cu alte persoane, face parte dintr-o „structură mai amplă la nivel global” pentru care este justificată indisponibilizarea prin intermediul măsurilor restrictive pentru a evita în special eludarea măsurilor restrictive.

45 În această privință, referitor la criteriul persoanei asociate prevăzut la articolul 2 alineatul (1) in fine din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, trebuie subliniat că, deși noțiunea de „asociere” este adesea utilizată în actele Consiliului în legătură cu măsurile restrictive, ea nu este definită ca atare, iar semnificația sa depinde de contextele și de împrejurările în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 iulie 2016, Tomana și alții/Consiliul și Comisia, C-330/15 P, nepublicată, EU:C:2016:601, punctul 48, Hotărârea din 4 septembrie 2015, NIOC și alții/Consiliul, T-577/12, nepublicată, EU:T:2015:596, punctul 114, și Hotărârea din 21 iulie 2016, Bredenkamp și alții/Consiliul și Comisia, T-66/14, EU:T:2016:430, punctele 35-37). Cu toate acestea, se poate admite că este vorba despre persoane care sunt, în general, legate prin interese comune (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 martie 2023 Prigozhina/Consiliul, T-212/22, nepublicată, EU:T:2023:104, punctul 93 și jurisprudența citată).

46 În ceea ce privește întinderea criteriului persoanei asociate, din modul de redactare a articolului 2 alineatul (1) din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, reiese că sunt înghețate fondurile și resursele economice care aparțin, sunt deținute, păstrate sau controlate de către, pe de o parte, persoanele desemnate în temeiul criteriilor de desemnare prevăzute la articolul 2 alineatul (1) literele (a)-(h) din aceeași decizie și, pe de altă parte, de către persoanele fizice și juridice, entitățile sau organismele asociate acestora. Este necesar să se arate că termenul „acestora” din formularea „asociate acestora”, utilizată în cadrul criteriului persoanei asociate, vizează numai persoanele, entitățile sau organismele desemnate în temeiul unuia dintre criteriile de desemnare prevăzute la articolul 2 alineatul (1) literele (a)-(h) din decizia menționată.

47 Astfel, rezultă dintr-o interpretare literală a articolului 2 alineatul (1) in fine din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, că, după cum arată în mod întemeiat reclamanta, o persoană fizică sau juridică, o entitate sau un organism poate fi inclus pe listele în litigiu numai ca urmare a unei legături de asociere cu o altă persoană fizică sau juridică, entitate sau organism inclus pe listele menționate în temeiul unuia sau mai multor criterii de desemnare prevăzute la articolul 2 alineatul (1) literele (a)-(h) din această decizie.

48 Desigur, astfel cum arată Consiliul, criteriul persoanei asociate vizează orice persoană care prezintă o legătură de asociere cu o persoană inclusă pe listele în litigiu în temeiul unuia sau mai multor criterii prevăzute la articolul 2 alineatul (1) literele (a)-(h) din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, în considerarea existenței unui risc care nu este neglijabil ca persoanele sancționate în temeiul unuia sau a mai multe dintre aceste criterii să exercite presiuni asupra persoanelor de care sunt legate pentru a eluda măsurile restrictive care le vizează (a se vedea prin analogie Hotărârea din 4 septembrie 2015, NIOC și alții/Consiliul, T-577/12, nepublicată, EU:T:2015:596, punctul 114, și Hotărârea din 18 mai 2022, Foz/Consiliul, T-296/20, EU:T:2022:298, punctul 174).

49 Cu toate acestea, argumentul Consiliului întemeiat pe riscul de eludare și pe necesitatea de a înțelege o pluralitate de persoane care fac parte dintr-o „structură” la nivel global nu poate justifica în sine extinderea aplicabilității criteriului privind asocierea până în punctul de a fi aplicat în cazul legăturii de asociere cu o persoană care nu ar fi ea însăși inclusă pe baza unuia dintre criteriile prevăzute la articolul 2 alineatul (1) literele (a)-(h) din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată.

50 Astfel, o asemenea interpretare ar conferi o aplicabilitate excesiv de largă legăturii de asociere și nu ar ține seama de modul de redactare a articolului 2 alineatul (1) in fine din Decizia 2014/145, cu modificările ulterioare, și de cerința unei legături suficiente între persoanele vizate și țara terță care constituie ținta măsurilor restrictive adoptate de Uniune, în sensul punctului 64 din Hotărârea din 13 martie 2012, Tay Za/Consiliul (C-376/10 P, EU:C:2012:138). Rezultă că în speță, întrucât domnul Stanislav Chemezov fusese inclus pe listele în litigiu ca persoană asociată tatălui său, domnul Serghei Chemezov, nu existau temeiuri astfel încât Consiliul să includă reclamanta pe listele în litigiu ca persoană asociată cu domnul Stanislav Chemezov.

51 Din considerațiile care precedă rezultă că, prin actele de menținere din septembrie 2022 și din martie 2023, Consiliul a săvârșit o eroare de drept prin menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu în considerarea unei legături de asociere cu domnul Stanislav Chemezov.

52 Trebuie arătat că această eroare de drept săvârșită de Consiliu nu poate prin ea însăși să conducă la anularea actelor de menținere din septembrie 2022 și din martie 2023. Or, potrivit jurisprudenței, în ceea ce privește controlul legalității unei decizii de adoptare a unor măsuri restrictive, având în vedere natura preventivă a acestora, dacă instanța Uniunii consideră că cel puțin unul dintre motivele menționate este suficient de precis și de concret, că este întemeiat și că reprezintă prin el însuși un temei suficient pentru susținerea acelei decizii, faptul că altele dintre acele motive nu ar îndeplini aceste condiții nu poate justifica anularea deciziei menționate (a se vedea Hotărârea din 28 noiembrie 2013, Consiliul/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, punctul 72 și jurisprudența citată).

53 În consecință, trebuie să se verifice dacă Consiliul a săvârșit o eroare de apreciere atunci când a concluzionat că reclamanta era o persoană asociată tatălui său, domnul Nikolai Tokarev.

c) Cu privire la eroarea de apreciere privind faptul că reclamanta a fost înscrisă ca persoană asociată cu tatăl său

54 Este necesar să se examineze separat actele de menținere din septembrie 2022 și actele de menținere din martie 2023, întrucât au fost adoptate la date diferite și nu se bazează nici pe motive, nici pe documente strict identice.

1) Cu privire la actele de menținere din septembrie 2022

55 Prin argumentația sa, reclamanta contestă fiabilitatea anumitor înscrisuri din dosarul probatoriu inițial, dar și posibilitatea de a lua în considerare anexa B.5 și susține că baza factuală este insuficientă pentru a justifica menținerea sa pe liste în calitate de persoană asociată tatălui său.

i) Cu privire la fiabilitatea elementelor din dosarul probatoriu inițial

56 Reclamanta contestă fiabilitatea înscrisului nr. 6 din dosarul probatoriu inițial pentru motivul că afirmația potrivit căreia tatăl său i-ar fi încredințat fostului său soț administrarea societății Katina este eronată. Ea consideră de asemenea că înscrisurile nr. 12 și 15 din dosarul probatoriu inițial nu sunt fiabile din cauza faptului că susținerile formulate sunt vagi și se întemeiază pe indicii care nu sunt suficient de solide pentru a le susține, cum ar fi numere de telefon sau informații publicate pe internet. Pe de altă parte, reclamanta susține că articolele publicate de *Moscow Post* sunt lipsite de fiabilitate din cauza faptului că acest organ de presă este cunoscut pentru publicarea de documente calomnioase, astfel cum reiese din condamnările recente în justiție.

57 Consiliul, susținut de Comisie, contestă aceste argumente.

58 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, activitatea instanței Uniunii este guvernată de principiul liberei aprecieri a probelor și singurul criteriu de apreciere a valorii probelor prezentate constă în credibilitatea acestora. În această privință, pentru a aprecia valoarea probatorie a unui document, trebuie să se verifice caracterul verosimil al informației care figurează în acesta și să se țină cont printre altele de originea documentului, de împrejurările elaborării sale și de destinatarul său și trebuie să se analizeze dacă, având în vedere conținutul său, pare rezonabil și fiabil [a se vedea Hotărârea din 31 mai 2018, Kaddour/Consiliul, T-461/16, EU:T:2018:316, punctul 107 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 12 februarie 2020, Amisi Kumba/Consiliul, T-163/18, EU:T:2020:57, punctul 95 (nepublicată) și jurisprudența citată].

59 În lipsa unor competențe de anchetă în țări terțe, aprecierea autorităților Uniunii trebuie de fapt să se întemeieze pe surse de informare accesibile publicului, pe rapoarte, pe articole de presă, pe rapoarte ale serviciilor secrete sau pe alte surse de informare similare (Hotărârea din 14 martie 2018, Kim și alții/Consiliul și Comisia, T-533/15 și T-264/16, EU:T:2018:138, punctul 107, și Hotărârea din 1 iunie 2022, Prigozhin/Consiliul, T-723/20, nepublicată, EU:T:2022:317, punctul 59).

60 În plus, este important de remarcat că situația de conflict în care sunt implicate Federația Rusă și Ucraina face deosebit de dificil în practică accesul la anumite surse, indicarea expresă a sursei primare a anumitor informații, precum și eventuala colectare de mărturii de la persoane care acceptă să fie identificate. Dificultățile de investigare care rezultă de aici pot contribui astfel la împiedicarea furnizării unor probe exacte și a unor informații obiective (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2023, OT/Consiliul, T-193/22, EU:T:2023:716, punctul 116 și jurisprudența citată).

61 În speță, pentru a justifica menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu prin actele din septembrie 2022, Consiliul a furnizat dosarul probatoriu inițial. Trebuie arătat că, în ceea ce privește legătura dintre reclamantă și tatăl său, Consiliul s-a întemeiat pe informații accesibile publicului, și anume în special:

– un articol publicat la 5 martie 2022 pe site-ul internet Total Croatia News, intitulat „Statele Unite blochează societatea fiicei unui oligarh rus care deține o vilă în Lošinj”, consultat la 5 aprilie 2022 (înscrisul nr. 1);

– un comunicat de presă al United States Department of the Treasury (Departamentul de Trezorerie al Statelor Unite ale Americii), publicat la 3 martie 2022 privind sancțiunile adoptate împotriva persoanelor și instituțiilor ruse, consultat la 5 aprilie 2022 (înscrisul nr. 2);

– un articol publicat la 10 martie 2022 pe site-ul internet al *Evening Standard*, intitulat „Ce oligarhi ruși au fost adăugați pe lista de sancțiuni a Regatului Unit?”, consultat la 7 aprilie 2022 (înscrisul nr. 3);

– o pagină a site-ului internet al Australian Department of Foreign Affairs and Trade (Ministerul Afacerilor Externe și Comerțului Australian), publicată la 13 martie 2022, referitoare la sancțiunile aplicate Rusiei, consultată la 7 aprilie 2022 (înscrisul nr. 4);

– un articol publicat la 6 martie 2022 pe site-ul internet al World Law Group, intitulat „Statele Unite: Statele Unite impun Rusiei și Belarusului sancțiuni suplimentare și un control al exporturilor”, consultat la 7 aprilie 2022 (înscrisul nr. 5);

– un articol publicat la 4 martie 2022 pe site-ul internet al *Imperijal*, intitulat „Rușii de pe lista neagră fac afaceri cot la cot cu Plenkovic și HDZ și au, în plus, o vilă imperială în Mali Lošinj”, consultat la 7 aprilie 2022 (înscrisul nr. 6);

– o pagină a site-ului internet al guvernului Canadei, publicată la 24 februarie 2022, privind măsurile economice suplimentare adoptate ca răspuns la agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, consultată la 11 aprilie 2022 (înscrisul nr. 8);

– o pagină a site-ului internet „acompromat.com” referitoare la reclamantă, consultată la 11 aprilie 2022 (înscrisul nr. 9);

– un articol publicat la 15 martie 2022 pe site-ul internet al *Infobae*, intitulat „Regatul Unit anunță sancțiuni împotriva altor 350 de persoane și entități din Rusia”, consultat la 5 aprilie 2022 (înscrisul nr. 11);

– un extras dintr-o anchetă realizată de Organised Crime and Corruption Reporting Project (OCCRP, Proiect de informare privind criminalitatea organizată și corupția), publicată la 24 decembrie 2016, intitulată „Prietenii prosperă de pe urma apropierii de puterea lui Putin”, consultată la 5 aprilie 2022 (înscrisul nr. 12);

– un articol publicat la 29 decembrie 2016 pe site-ul internet al LSM, intitulat „Legătură între imobilul din Jūrmala și prietenul lui Putin”, consultat la 5 aprilie 2022 (înscrisul nr. 13);

– o pagină a site-ului internet Russian Asset Tracker privind societatea Katina, consultată la 12 aprilie 2022 (înscrisul nr. 14);

– un articol publicat la 27 noiembrie 2016 pe site-ul internet de informare Meduza, intitulat „Un ginere foarte bogat. Cum își organizează afacerile apropiații directorului Transneft Nikolai Tokarev?”, consultat la 17 mai 2022 (înscrisul nr. 15);

– un articol publicat la 28 august 2020 pe site-ul internet News Rambler, intitulat „Ieșirea lui Shmatko către «Meridian-ul» din Guelendjik”, consultat la 20 mai 2022 (înscrisul nr. 16);

– un articol publicat la 15 octombrie 2019 pe site-ul internet al *Moscow Post*, intitulat „Nikolai Tokarev și societatea sa Transneft nu au reușit să arunce răspunderea pentru calitatea petrolului în sarcina adversarilor lor”, consultat la 20 mai 2022 (înscrisul nr. 17).

62 Astfel, înscrisul nr. 6 din dosarul probatoriu inițial este un articol de presă publicat pe site-ul internet al *Imperijal*, intitulat „Rușii de pe lista neagră fac afaceri cot la cot cu Plenkovic și HDZ și au, în plus, o vilă imperială în Mali Lošinj”. Acest înscris privește printre altele societatea Katina, cu sediul în Zagreb, care deține o vilă denumită Karolina, situată în Mali Lošinj (Croația) (denumită în continuare „vila Karolina”). Trebuie arătat că argumentul reclamantei întemeiat pe faptul că acest articol ar conține o eroare nu este de natură să pună sub semnul întrebării valoarea sa probantă. Astfel, o asemenea argumentație ține de aprecierea caracterului suficient al bazei factuale a Consiliului pentru a justifica includerea sa.

63 În ceea ce privește argumentul întemeiat pe faptul că susținerile formulate în înscrisul nr. 12, și anume ancheta OCCRP intitulată „Prietenii prosperă de pe urma apropierii de puterea lui Putin”, și înscrisul nr. 15, și anume articolul publicat pe site-ul internet de informare Meduza, intitulat „Un ginere foarte bogat. Cum își organizează afacerile apropiații directorului Transneft Nikolai Tokarev?”, sunt vagi și se întemeiază pe indicii care nu par a fi suficient de solide pentru a le susține, el nu poate repune în discuție forța probantă a acestor elemente de probă. Astfel, ținând seama de dificultățile de acces la informațiile menționate la punctul 60 de mai sus, faptul că anchete sau articole se întemeiază pe date precum numere de telefon sau informații disponibile pe site-uri internet nu este de natură să priveze de forță probantă înscrisurile nr. 12 și 15.

64 De asemenea, nu poate fi admisă argumentația potrivit căreia, în esență, articolele publicate de *Moscow Post* nu ar fi fiabile pentru motivul că acest organ de presă a făcut obiectul mai multor condamnări recente pentru calomnie. Astfel, faptul că un organ de presă a fost condamnat de mai multe ori pentru calomnie nu înseamnă că toate articolele sale publicate sunt lipsite de fiabilitate. În plus, în speță trebuie să se constate că hotărârile prezentate de reclamantă nu privesc înscrisul nr. 17, și anume articolul din *Moscow Post* intitulat „Nikolai Tokarev și societatea sa Transneft nu au reușit să arunce răspunderea pentru calitatea petrolului în sarcina adversarilor lor”. Rezultă că acest element de probă nu poate fi lipsit de forță probantă.

65 Având în vedere cele ce precedă, ținând seama de contextul care caracterizează situația Federației Ruse și în lipsa unor competențe de anchetă ale Consiliului în țări terțe (a se vedea punctele 59 și 60 de mai sus), valoarea probantă a înscrisurilor nr. 6, 12, 15 și 17 din dosarul probatoriu inițial nu poate fi înlăturată.

ii) Cu privire la anexa B.5 la memoriul în apărare

66 Reclamanta contestă posibilitatea de a lua în considerare anexa B.5 la memoriul în apărare care cuprinde întreaga anchetă din care este preluat un extras în înscrisul nr. 12 din dosarul probatoriu inițial, pentru motivul că luarea în considerare a anexei menționate ar echivala cu modificarea conținutului dosarului probatoriu inițial.

67 Consiliul, susținut de Comisie, contestă aceste argumente.

68 Potrivit unei jurisprudențe constante, legalitatea unui act al Uniunii trebuie să fie apreciată în funcție de elementele de fapt și de drept existente la data adoptării actului (Hotărârea din 3 septembrie 2015, Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Comisia, C-398/13 P, EU:C:2015:535, punctul 22, și Hotărârea din 8 martie 2023, Prigozhina/Consiliul, T-212/22, nepublicată, EU:T:2023:104, punctul 80).

69 Trebuie amintit de asemenea că controlul de legalitate pe fond ce revine Tribunalului trebuie efectuat, în ceea ce privește în special contenciosul măsurilor restrictive, nu numai în lumina elementelor care figurează în expunerile de motive ale actelor în litigiu, ci și a celor pe care Consiliul le furnizează, în caz de contestare, Tribunalului pentru a dovedi temeinicia faptelor pretinse în aceste expuneri de motive (Hotărârea din 22 aprilie 2021, Consiliul/PKK, C-46/19 P, EU:C:2021:316, punctul 64).

70 Trebuie arătat că, astfel cum recunoaște reclamanta, anexa B.5 redă integral ancheta realizată de OCCRP publicată la 24 decembrie 2016, intitulată „Prietenii prosperă de pe urma apropierii de puterea lui Putin”, al cărei extras este reprodus în înscrisul nr. 12 din dosarul probatoriu inițial. Astfel cum reiese din dosarul menționat, Consiliul a avut acces la această anchetă la 5 aprilie 2022 și printre elementele de identificare a sursei acestui înscris figurează un hiperlink complet care permite accesul la întregul conținut al anchetei. În aceste condiții, reclamanta nu poate contesta posibilitatea de a lua în considerare anexa B.5 la memoriul în apărare (a se vedea prin analogie Hotărârea din 1 iunie 2022, Prigozhin/Consiliul, T-723/20, nepublicată, EU:T:2022:317, punctul 55).

71 Rezultă că anexa B.5 la memoriul în apărare poate fi luată în considerare în cadrul examinării temeiniciei menținerii numelui reclamantei pe listele în litigiu în calitate de persoană asociată cu domnul Tokarev.

iii) Cu privire la temeinicia menținerii numelui reclamantei în calitate de persoană asociată cu tatăl său

72 Reclamanta consideră că Consiliul a săvârșit o eroare în ceea ce privește valoarea estimată a bunurilor sale imobile și că, în orice caz, valoarea lor nu este relevantă pentru stabilirea legăturii de asociere cu tatăl său. În plus, ea arată că baza documentară a Consiliului nu este suficientă pentru a constata că bunurile sale imobile pot fi legate de tatăl său. Mai mult, ea susține că, presupunând chiar că societatea Ronin Trust a gestionat unele dintre bunurile sale imobile, această societate nu permite stabilirea unei legături cu tatăl său. În acest sens, ea consideră că administrarea fondului de pensii neguvernamental al societății Transneft de către societatea Ronin Trust constituie o legătură îndepărtată și depășită.

73 Consiliul, susținut de Comisie, contestă aceste argumente.

74 În special, Consiliul arată că reiese din dosarul probatoriu inițial că reclamanta deține sau a deținut, singură sau împreună cu fostul său soț, mai multe societăți și bunuri imobile în valoare de peste 50 de milioane de dolari americani (USD) (aproximativ 45 de milioane de euro) în Moscova (Rusia). În orice caz, în opinia sa, valoarea patrimoniului reclamantei nu constituie un element determinant, dat fiind că ceea ce contează este constatarea că reclamanta a devenit o femeie de afaceri prosperă care a făcut avere. În plus, Consiliul susține că din dosarul probatoriu inițial reiese că reclamanta este asociată cu tatăl său în considerarea legăturii sale de familie și a faptului că averea și afacerile sale sunt de asemenea legate de acesta din urmă. În special, Consiliul consideră că dispunea de o serie de indicii precise și concrete întărind teza că reclamanta ar fi făcut avere în domeniul imobiliar profitând de funcțiile de președinte-director general al Transneft exercitate de tatăl său. În plus, Consiliul susține că reclamanta este legată de afacerile tatălui său prin intermediul societății Ronin, care este legată de Transneft, precum și printr-o schemă de administrare în familie a afacerilor.

75 În această privință, trebuie amintit că, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 45-47 de mai sus, criteriul persoanei asociate vizează persoanele care sunt legate prin interese comune de o persoană care a fost inclusă pe listele în litigiu în temeiul unuia sau mai multor criterii de desemnare prevăzute la articolul 2 alineatul (1) literele (a)-(g) din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată.

76 Este necesar să se precizeze că, atunci când trebuie stabilită existența obiectivă a unei întrepătrunderi de interese comune care nu este neapărat oficializată printr-o structură juridică creată în acest scop, aceste interese comune trebuie înțelese nu numai într-un sens strict, și anume ca desemnând persoane ale căror interese sunt legate printr-o structură juridică comună, ci și într-o accepțiune mai largă, fiind vorba despre persoane legate printr-o legătură de familie (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 6 septembrie 2023, Timchenko/Consiliul, T-361/22, nepublicată, în prezent în recurs, EU:T:2023:502, punctul 76).

77 În plus, din moment ce criteriul persoanei asociate este formulat la indicativul prezent, existența unor interese comune trebuie stabilită la momentul adoptării actelor atacate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 8 martie 2023, Prigozhina/Consiliul, T-212/22, nepublicată, EU:T:2023:104, punctul 92).

78 În speță, reclamanta nu contestă legătura sa de filiație cu tatăl său, domnul Tokarev, care exercită funcțiile de președinte-director general al societății Transneft, considerată a fi o importantă companie rusească de petrol și gaze. În schimb, ea susține că situația de fapt invocată de Consiliul nu conține elemente suficiente pentru a stabili o legătură de asociere cu tatăl său.

79 Din motivele menținerii în cauză reiese că interesele comune dintre reclamantă și tatăl său rezultă, pe de o parte, din faptul că patrimoniul său imobiliar important din Moscova, Croația și Letonia putea fi legat de tatăl său și, pe de altă parte, din legăturile dintre reclamantă și societatea Ronin, prezentată ca administratoarea fondului de pensii al societății Transneft.

80 În primul rând, în ceea ce privește legătura dintre reclamantă și societatea Ronin Trust, reiese în special din înscrisul nr. 15 din dosarul probatoriu inițial că, atunci când reclamanta era încă căsătorită cu fostul său soț, societatea Ronin Trust, care administra fondul de pensii al Transneft, asigura și administrarea bunurilor imobile ale grupului de societăți denumit RPA. Potrivit acestui element de probă, fostul soț al reclamantei deținea 100 % din societatea RPA-Management, în timp ce reclamanta controla 75 % din societatea RPA-Estate și 50 % din societatea RPA-Hotel Management. În consecință, Consiliul putea considera în mod valabil că, în anul 2016, existase o legătură între societatea Ronin Trust și societățile în cadrul cărora reclamanta deținuse participații, și anume societatea RPA-Hotel Management și societatea RPA-Estate.

81 Cu toate acestea, reiese tot din înscrisul nr. 15 din dosarul probatoriu inițial că, în domeniul administrării fondurilor de pensii, societatea Transneft nu era unicul client, nici măcar principalul client al societății Ronin Trust. Constatarea a fost confirmată de extrasele din rapoartele anuale ale societății Ronin Trust prezentate de reclamantă (anexa A.11), din care reiese că această societate administrează efectiv fondurile de pensii și ale altor întreprinderi decât Transneft. Or, pe lângă faptul că niciun element din dosar nu oferă informații cu privire la activitățile și la organizarea societății Ronin Trust, simplul fapt că reclamanta și societatea Transneft recurg la serviciile aceluiași prestator care își furnizează serviciile altor societăți terțe nu poate fi suficient pentru a stabili existența unei legături între reclamantă și societatea Transneft. În ședință, în răspunsul la o întrebare a Tribunalului prin care i se solicita să explice modul în care ar putea fi stabilită o legătură între reclamantă și tatăl său prin intermediul

societății Ronin Trust în condițiile în care această societate administrează fondurile de pensii ale mai multor întreprinderi, Consiliul nu a fost în măsură să explice această legătură. Astfel, acesta nu s-a prevalat de niciun element care să ateste participațiile domnului Tokarev la capitalul societății Ronin Trust sau de o prezență a acestuia în organele de conducere ale acestei societăți, nici de vreo particularitate a relațiilor de afaceri dintre Ronin Trust și Transneft care ar distinge aceste relații de cele existente între societatea Ronin Trust și celelalte societăți care fac parte din clientela sa.

82 În consecință, reclamanta este îndreptățită să susțină că legătura îndepărtată dintre Ronin Trust și Transneft nu este suficientă pentru a stabili existența unei legături între activitățile sale și cele ale tatălui său.

83 În plus, în ceea ce privește faptul expus în motivele menținerii potrivit căruia adresa Ronin Europe fusese menționată în cadrul unei proceduri de naturalizare a reclamantei în vederea obținerii cetățeniei cipriote, nici acesta nu este de natură să stabilească existența unor interese comune între reclamantă și domnul Tokarev. Astfel, în ședință, ca răspuns la o întrebare a Tribunalului care viza obținerea unei clarificări cu privire la legăturile dintre Ronin Europe și Ronin Trust, Consiliul a arătat în esență că a apreciat că aceste două societăți puteau fi considerate ca fiind legate. În plus, este necesar să se constate că Consiliul nu invocă niciun element care ar permite să se stabilească o legătură între societatea Ronin Europe și domnul Tokarev. În consecință, pentru aceleași motive precum cele expuse la punctul 81 de mai sus, legătura dintre reclamantă și societatea Ronin Europe nu poate dovedi existența unei legături între reclamantă și tatăl său prin intermediul societății Transneft.

84 Astfel, Consiliul s-a întemeiat în mod eronat pe relațiile de afaceri ale reclamantei cu societățile Ronin Trust și Ronin Europe pentru a stabili o legătură cu domnul Tokarev prin intermediul societății Transneft.

85 În al doilea rând, trebuie să se verifice dacă dosarul probatoriu inițial conține indicii suficient de concrete, precise și concordante pentru a stabili existența unor legături între patrimoniul imobiliar al reclamantei și domnul Tokarev la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2022.

86 Cu titlu introductiv, este necesar să se constate că părțile principale nu sunt de acord cu privire la valoarea patrimoniului imobiliar al reclamantei. În motivele menținerii în discuție, Consiliul estimase că patrimoniul imobiliar al reclamantei și al fostului său soț avea o valoare de peste 50 de milioane de dolari americani (aproximativ 45 de milioane de euro) pentru bunurile situate în Moscova, în Croația și în Letonia. Cu toate acestea, pe lângă faptul că reclamanta nu contestă că valoarea cumulată a patrimoniului său și a celui al fostului său soț poate depăși valoarea de 50 de milioane de dolari americani (aproximativ 45 de milioane de euro), este necesar să se arate că valoarea patrimoniului reclamantei nu este determinantă pentru a justifica menținerea numelui său pe listele în litigiu. Astfel, este vorba despre un element contextual menit să indice, după cum arată Consiliul, că reclamanta este o femeie de afaceri prosperă care a făcut avere în special în domeniul imobiliar, astfel cum reiese în special din înscrisurile nr. 9 și 16 din dosarul probatoriu inițial. Rezultă că o eventuală inexactitate cu privire la valoarea patrimoniului său nu poate, în sine, să conducă la o anulare a actelor de menținere din septembrie 2022.

87 Este necesar să se arate că reclamanta recunoaște că societatea Ostozhenka 19, care deține o casă istorică în Moscova, un apartament pe strada Brusov din Moscova, precum și societatea Katina, care deține o vilă denumită Karolina situată în Mali Lošinj în Croația, îi aparțin. Din elementele

dosarului probatoriu inițial reiese că fiecare dintre aceste bunuri imobile are o valoare de mai multe milioane de ruble rusești (RUB). Astfel, potrivit înscrisului nr. 15, casa istorică din Moscova a fost dobândită în 2016 pentru o sumă de 390 milioane de RUB (aproximativ 3,9 milioane de euro), potrivit înscrisului nr. 14, vila din Croația a fost evaluată la 4,1 milioane de dolari americani (aproximativ 3,8 milioane de euro) și, potrivit înscrisului nr. 9, apartamentul situat pe strada Brusov se află într-un imobil în care anumite bunuri valorează cel puțin 315 de milioane RUB (aproximativ 3,15 milioane de euro). Ținând seama de valoarea de mai multe milioane de euro a acestui patrimoniu imobiliar, Consiliul putea considera în mod valabil că reclamanta deținea un patrimoniu imobiliar substanțial. Or, astfel cum susține în mod întemeiat reclamanta, în speță, numai valoarea bunurilor sale imobile nu este suficientă pentru a stabili o legătură de asociere cu tatăl său. Astfel, trebuie să se verifice dacă situația de fapt reținută de Consiliu permite să se susțină constatarea că acest patrimoniu imobiliar al reclamantei putea fi legat de tatăl său la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2022.

88 *Primo*, în ceea ce privește bunul imobil situat în Jūrmala, în Letonia, care era deținut în comun de reclamantă și de fostul său soț atunci când erau căsătoriți, este necesar să se arate că Consiliul nu invocă niciun element care ar permite stabilirea unei legături între acest bun și domnul Tokarev. În plus, reclamanta a prezentat un extras dintr-un addendum la contractul postnupțial din 14 februarie 2019 (anexa A.9), care atestă că, în urma divorțului, toate părțile sociale ale societății Dzintaru 34, care deținea acest bun imobil, trebuiau transferate fostului său soț. Or, reclamanta a divorțat în iunie 2019, ceea ce Consiliul nu contestă. În consecință, este necesar să se considere că reclamanta a demonstrat că, începând cu luna iunie 2019, nu mai avea nicio legătură cu bunul imobil situat în Letonia. Rezultă că, din moment ce existența unor interese comune trebuie stabilită la momentul adoptării actelor atacate (a se vedea punctul 77 de mai sus) pentru a demonstra existența unor astfel de interese între reclamantă și tatăl său prin intermediul bunurilor imobile pe care le deține, Consiliul nu poate evoca bunul imobil din Letonia, dat fiind că, la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2022, reclamanta nu mai era proprietara acestuia de mai mulți ani.

89 *Secundo*, în ceea ce privește vila Karolina situată în golful Čikat din Mali Lošinj, în Croația, este necesar să se arate că reclamanta a prezentat un extras din istoricul registrului Trgovački Sud u Zagrebu (Tribunalul Comercial din Zagreb, Croația) privind societatea Katina (anexa A.20), care deține această vilă. Or, din acest document reiese că reclamanta este unicul acționar al societății și că tatăl său nu a deținut niciodată participații în cadrul acesteia. Rezultă că, în ceea ce privește acest bun imobil, Consiliul nu se poate prevala de existența unei legături directe între reclamantă și tatăl său. În plus, deși este adevărat că înscrisul nr. 6 din dosarul probatoriu inițial poate constitui un indiciu al existenței unei administrări în familie a acestui bun imobil ca urmare a faptului că domnul Tokarev îi încredințase conducerea societății Katina fostului său ginere, un astfel de indiciu nu poate fi, în sine, suficient pentru a stabili o legătură între tatăl reclamantei și vila Karolina pentru perioada ulterioară anului 2019. Astfel, ca urmare a faptului că reclamanta a divorțat în iunie 2019, în același an, fostul său soț a renunțat la funcția deținută în cadrul societății Katina, așa cum reiese din anexa A.20. Or, intervenția domnului Tokarev în desemnarea fostului său ginere ca membru al consiliului de administrație al societății Katina avusese loc în mod evident cu mult înainte de anul 2019. Astfel, în lipsa altor probe care să ateste fapte mai recente susceptibile să dovedească continuarea unei administrări în familie a vilei Karolina care îl implicau pe domnul Tokarev, este necesar să se constate că Consiliul nu dispunea de niciun element care să permită să se stabilească existența, la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2022, a unei legături între tatăl reclamantei și vila Karolina.

90 *Tertio*, în ceea ce privește faptul invocat de Consiliu potrivit căruia familia Tokarev ar fi dobândit un complex hotelier în valoare de mai multe miliarde de dolari americani situat de asemenea în Croația, desigur, înscrisul nr. 16 din dosarul probatoriu inițial, și anume un articol de presă publicat în 2020, evocă existența unor informații cu privire la faptul că familia Tokarev a dobândit un complex hotelier prin intermediul unor cereri de ofertă ale societății Transneft. Cu toate acestea, trebuie să se constate că acest articol nu conține nicio precizare cu privire la data la care ar fi avut loc această operațiune și nici nu specifică ce membru al familiei Tokarev ar fi dobândit acest bun, nici dacă acest membru al familiei dispunea încă de bun la momentul publicării articolului în 2020. În plus, trebuie arătat că, contrar celor susținute de Consiliu, nu reiese în mod evident din anexa D.1 la memoriul în duplică, și anume un articol publicat la 16 august 2016 pe site-ul internet al *Moscow Post*, intitulat „«Trompeta de aur» a lui Nikolai Tokarev?”, că reclamanta sau membri ai familiei sale ar fi dobândit un complex hotelier în schimbul unor cereri de ofertă ale Transneft. Astfel, potrivit acestui articol, în anul 2005, reclamanta a obținut venituri de la o societate denumită Caprice-Stell, care deținea în mod indirect participații în cadrul unei societăți hoteliere, care era prezentată ca fiind proprietara unui complex hotelier din Mali Lošinj. Așadar, chiar presupunând că primirea de către reclamantă a unei remunerații din partea societății Caprice-Stell poate fi considerată a fi dovada dobândirii unui complex hotelier, trebuie arătat că, potrivit acestui articol publicat în *Moscow Post* în 2016, operațiunea care implica cereri de ofertă ale Transneft în cadrul dobândirii de bunuri imobile a fost efectuată cu mai mulți ani înainte de apariția articolului. Or, din acest articol nu reiese că reclamanta ar fi primit o remunerație din partea societății Caprice-Stell după anul 2005. În plus, Consiliul nu a prezentat niciun alt element prin care să demonstreze că reclamanta era încă proprietara unui complex hotelier în Croația. Astfel, având în vedere vechimea faptelor relatate în înscrisurile prezentate de Consiliu, acesta din urmă nu poate susține că, la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2022, reclamanta era proprietara unui complex hotelier în Croația.

91 *Quarto*, reclamanta susține că, de la divorțul său din iunie 2019, nu mai are nicio legătură cu societățile din grupul RPA al fostului său soț și că patrimoniul său imobiliar din Moscova se limitează la o casă istorică pe care o deține prin intermediul societății Ostozhenka 19 (denumită anterior RPA-Estate), precum și un apartament situat pe strada Brusov. Prin urmare, reclamanta contestă, în special în ceea ce privește perioada ulterioară divorțului său, legătura dintre bunurile sale imobile și tatăl său, pe care Consiliul încearcă să o stabilească prin intermediul societăților din grupul RPA și Ronin Trust, pe baza înscrisului nr. 15 din dosarul probatoriu inițial. În această privință, este suficient să se amintească faptul că Consiliul nu se putea întemeia pe existența unor relații de afaceri între reclamantă și societatea Ronin Trust pentru a stabili o legătură între reclamantă și domnul Tokarev prin intermediul societății Transneft (a se vedea punctul 81 de mai sus). Prin urmare, împrejurarea că bunurile imobile ale reclamantei din Moscova fuseseră administrate de societatea Ronin Trust nu poate constitui dovada că aceste bunuri puteau fi considerate ca având legături cu tatăl său. Or, este necesar să se constate că dosarul probatoriu inițial nu conține niciun alt element de probă care ar permite stabilirea unei legături între bunurile reclamantei situate în Moscova și domnul Tokarev.

92 Din considerațiile care precedă rezultă că motivele sunt afectate de o eroare de apreciere deoarece s-a constatat că bunurile imobile ale reclamantei puteau fi legate de domnul Tokarev la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2022.

93 Argumentele Consiliului nu pot răsturna această concluzie.

94 *Primo*, desigur, astfel cum arată în mod întemeiat Consiliul, potrivit înscrisurilor nr. 2, 3, 6, 9, 13 și 15 din dosarul probatoriu inițial, tatăl reclamantei este descris ca fiind un apropiat de cursă lungă al domnului Vladimir Putin și ca ocupând funcțiile de președinte-director general al uneia dintre cele mai importante societăți publice din Rusia. Totuși, deși această informație constituie un element contextual relevant, ea nu este de natură să stabilească existența unei legături între patrimoniul imobiliar al reclamantei și tatăl său.

95 *Secundo*, înscrisurile nr. 1-3 și nr. 6 din dosarul probatoriu inițial menționează, la modul general și fără nicio altă precizare, că membrii familiei domnului Tokarev au profitat de legăturile acestuia cu domnul Putin sau cu guvernul rus și înscrisul nr. 12 din acest dosar, al cărui conținut integral este preluat în anexa B.5 la memoriul în apărare, indică, în termeni generali, că membrii familiei domnului Tokarev și-au sporit bogăția și posedă bunuri imobile de valoare în Europa. Or, astfel cum arată reclamanta, înscrisurile nr. 1 și 3 din dosarul probatoriu inițial, care reiau în esență conținutul unui comunicat de presă al Departamentului de Trezorerie al Statelor Unite ale Americii (înscrisul nr. 2), nu conțin informații precise și concrete care să demonstreze că bunurile imobile ale reclamantei ar fi legate de domnul Tokarev, în special la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2022. De asemenea, s-a constatat deja că înscrisul nr. 6 din dosarul probatoriu inițial nu conține niciun element care să permită stabilirea acestei legături la momentul adoptării actelor menționate (a se vedea punctul 89 de mai sus). În ceea ce privește înscrisul nr. 12, al cărui conținut este reluat integral în anexa B.5 la memoriul în apărare, trebuie arătat că informațiile pe care le conține sunt sensibil similare celor care figurează în înscrisul nr. 15 din dosarul probatoriu inițial. În consecință, pentru aceleași motive precum cele expuse la punctul 90 de mai sus, înscrisul nr. 12 din dosarul probatoriu inițial nu conține elemente susceptibile să stabilească o legătură între patrimoniul imobiliar al reclamantei și domnul Tokarev la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2022.

96 *Tertio*, în ceea ce privește existența unei scheme de administrare în familie a afacerilor în domeniul imobiliar, desigur, astfel cum arată Consiliul în memoriul în duplică, anexa D.1 conține informații prin care se urmărește să se demonstreze existența unei astfel de scheme în ceea ce privește dobândirea de către reclamantă și de către fostul său soț a unui bun imobil neidentificat în Croația în cadrul unei operațiuni care implică cereri de ofertă ale Transneft. De asemenea, o schemă de administrare în familie a afacerilor poate reieși totodată din informațiile care figurează în înscrisul nr. 6 din dosarul probatoriu inițial ca urmare a intervenției domnului Tokarev în administrarea societății Katina, care deține vila Karolina. Cu toate acestea, astfel cum s-a arătat la punctele 89 și 90 de mai sus, aceste fapte au avut loc cu mai mulți ani înainte de adoptarea actelor de menținere din septembrie 2022. Or, este necesar să se constate că Consiliul nu a prezentat niciun element care ar tinde să demonstreze persistența unei scheme de administrare în familie în afacerile imobiliare care îi implică pe reclamantă și pe tatăl său la momentul adoptării actelor menționate.

97 În ceea ce privește pretinsa persistență a administrării în familie a afacerilor în domeniul imobiliar, Consiliul a invocat în mod eronat, în ședință, existența unei astfel de scheme de administrare în ceea ce privește complexul imobiliar Gelendzhik Resort Meridian situat în Rusia. Astfel, acest bun imobil nu era menționat în motivele actelor de menținere din septembrie 2022, astfel încât Consiliul nu se poate prevala de acest element fără a admite o înlocuire a motivelor. În orice caz, din înscrisurile nr. 9 și 16 din dosarul probatoriu inițial reiese că reclamanta deține participații în cadrul acestui complex imobiliar împreună cu domnul Stanislav Chemezov, iar Consiliul nu a demonstrat că acest bun putea fi asociat cu domnul Tokarev.

98 *Quarto*, contrar celor susținute de Consiliu, faptul că domnul Tokarev ar fi încă asociat cu domnul Putin, că ocupă încă funcțiile de președinte-director general al Transneft și că reclamanta încă deține bunuri imobile nu poate fi suficient pentru a justifica menținerea numelui său pe listele în litigiu în temeiul criteriului persoanei asociate. Astfel, după cum s-a amintit la punctul 77 de mai sus, Consiliul este obligat să stabilească existența unor interese comune la momentul adoptării actelor atacate. Or, este necesar să se arate că Consiliul nu a demonstrat că, la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2022, patrimoniul imobiliar al reclamantei putea fi legat de tatăl său.

99 În al treilea rând, în ceea ce privește înscrisurile nr. 2-5, 8 și 11 din dosarul probatoriu inițial, care privesc măsurile restrictive adoptate în privința reclamantei de Australia, Canada, Regatul Unit și Statele Unite, deși este adevărat că astfel de elemente pot constitui elemente contextuale pertinente, ele nu sunt totuși de natură, prin ele însele, să justifice includerea și menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu. Astfel, după cum a demonstrat reclamanta, în aceste țări terțe, membrii familiei persoanelor vizate de măsuri restrictive pot face de asemenea obiectul unor măsuri restrictive numai pe baza unei legături de familie. Desigur, în cadrul măsurilor restrictive având în vedere situația din Siria, s-a statuat că, atunci când fondurile persoanelor sancționate erau înghețate, exista un risc care nu este neglijabil ca acestea să exercite presiuni asupra persoanelor cu care aveau legături pentru a eluda efectele măsurilor care le vizau (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 aprilie 2021, Sharif/Consiliul, T-540/19, nepublicată, EU:T:2021:220, punctul 159). Cu toate acestea, trebuie să se constate că, în regimul menționat, criteriul de includere era diferit de cel aplicabil în speță. Astfel, în cauza în care s-a pronunțat acea hotărâre, legislația prevedea în mod explicit restricții și înghețarea fondurilor printre altele în ceea ce privește „oameni de afaceri importanți care acționează în Siria” și „membri ai familiilor Assad sau Makhlouf”, precum și „persoane asociate cu acestea”. În acest cadru juridic, legătura de familie cu aceste familii putea fi suficientă pentru a include numele persoanelor pe listele în cauză pe baza „criteriului legăturii cu membrii [acestor] familii”. În schimb, această situație nu se regăsește în cazul în care, precum în speță, reglementarea nu face referire în mod explicit la membrii anumitor familii desemnate nominal printre criteriile de includere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 noiembrie 2023, Pumpyanskiy/Consiliul, T-734/22, nepublicată, EU:T:2023:761, punctul 70).

100 Din considerațiile care precedă rezultă că Consiliul nu a demonstrat existența unor interese comune care să o lege pe reclamantă de tatăl său la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2022. În consecință, menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu se întemeia *de facto* numai pe legătura de familie cu tatăl său, ceea ce nu poate fi admis.

101 Având în vedere considerațiile care precedă, în ceea ce privește actele de menținere din septembrie 2022, întrucât s-a constatat că Consiliul a săvârșit o eroare de drept prin menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu în calitate de persoană asociată cu domnul Stanislav Chemezov (a se vedea punctele 45-52 de mai sus) și că motivele care figurează în actele menționate privind legătura de asociere a reclamantei cu tatăl său, domnul Tokarev, nu sunt dovedite corespunzător cerințelor legale, este necesar să se concluzioneze că menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu nu era justificată.

102 Prin urmare, trebuie admis motivul întemeiat pe o eroare de drept și pe erori de apreciere în măsura în care acest motiv este îndreptat împotriva actelor de menținere din septembrie 2022.

2) Cu privire la actele de menținere din martie 2023

103 În primul memoriu în adaptare, reclamanta contestă fiabilitatea unui element prezentat de Consiliu în dosarul probatoriu WK 1128/2023 INIT și susține că dosarele probatorii din ianuarie 2023 nu au o bază factuală suficientă pentru a justifica menținerea numelui său pe listele în litigiu în calitate de persoană asociată cu tatăl său.

i) Cu privire la fiabilitatea elementelor de probă

104 Reclamanta arată că înscrisul nr. 4 din dosarul probatoriu WK 1128/2023 INIT, în care se menționează că familia Tokarev ar fi dobândit o întreprindere hotelieră în Croația în valoare de mai multe miliarde de dolari americani cu ajutorul cererii de ofertă a Transneft, nu este fiabil pentru motivul că nu se întemeiază pe nicio probă. În plus, reclamanta arată că autorii acestui articol se întemeiază pe un articol al organului de presă *Moscow Post*, care nu citează sursele sale și nu este o sursă fiabilă pentru motivul că a făcut obiectul mai multor condamnări recente pentru calomnie.

105 Consiliul, susținut de Comisie, contestă aceste argumente.

106 În speță, pentru a justifica menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu prin actele de menținere din martie 2023, Consiliul a furnizat dosarele probatorii din ianuarie 2023. Trebuie arătat că, în ceea ce privește legătura dintre reclamantă și tatăl său, Consiliul s-a întemeiat pe informații accesibile publicului, și anume, în special în dosarul WK 1128/2023 INIT, pe următoarele elemente:

– o pagină a site-ului internet „list-org” referitoare la reclamantă, a cărei dată de publicare nu este precizată, consultată la 19 ianuarie 2023 (înscrisul nr. 1);

– o pagină de internet a site-ului „list-org” referitoare la societatea Ostozhenka 19, a cărei dată de publicare nu este precizată, consultată la 19 ianuarie 2023 (înscrisul nr. 3);

– un articol publicat la 28 august 2020 pe site-ul internet al *Moscow Post*, intitulat „Ieșirea lui Shmatko către «Meridian-ul» din Guelendjik: Complexul turistic din Gelendzhik-Meridian a adunat crema comunității de afaceri în jurul fostului ministru al energiei Serghei Shmatko și a copiilor lui Tokarev și Chemezov. Oare Manturov se va alătura trioului?”, consultat la 19 ianuarie 2023 (înscrisul nr. 4);

– un articol publicat la 20 martie 2022 pe site-ul internet al Re:Baltica, intitulat „Cine sunt membrii din anturajul lui Putin care dețin proprietăți în Letonia?”, consultat la 18 ianuarie 2023 (înscrisul nr. 7).

107 Dosarul WK 1128/2023 ADD 1 conține o anchetă realizată de OCCRP, intitulată „Prietenii prosperă de pe urma apropierii de puterea lui Putin”, publicată la 24 decembrie 2016 și consultată la 27 ianuarie 2023.

108 Dosarul WK 1128/2023 ADD 2 conține rezumatul unui document confidențial referitor la întreprinderile deținute de reclamantă înregistrate în Rusia în registrul comerțului.

109 În ceea ce privește fiabilitatea înscrisului nr. 4 din dosarul WK 1128/2023 INIT, și anume un articol intitulat „Ieșirea lui Shmatko către «Meridian-ul» din Guelendjik: Complexul turistic din Gelendzhik-Meridian a adunat crema comunității de afaceri în jurul fostului ministru al energiei Serghei Shmatko și a copiilor lui Tokarev și Chemezov. Oare Manturov se va alătura trioului?”, trebuie arătat că argumentul reclamantei că articolul nu ar conține nicio dovadă nu poate fi suficient pentru a-l lipsi de valoare probantă. În plus, astfel cum recunoaște reclamanta, acest articol se întemeiază pe un alt articol din *Moscow Post* pe care Consiliul l-a prezentat în anexa D.1 la memoriul în duplică. În ceea ce privește acest din urmă articol, faptul că acesta nu citează sursele sale nu îl poate priva, în sine, de valoare probantă. În plus, faptul că un organ de presă a făcut obiectul mai multor condamnări pentru calomnie nu înseamnă că toate articolele sale publicate sunt lipsite de fiabilitate.

110 Ținând seama de contextul care caracterizează situația Federației Ruse și în lipsa unor competențe de anchetă ale Consiliului în țări terțe (a se vedea punctele 59 și 60 de mai sus), valoarea probantă a înscrisului nr. 4 din dosarul WK 1128/2023 INIT nu poate fi înlăturată.

ii) Cu privire la temeinicia menținerii numelui reclamantei în calitate de persoană asociată cu tatăl său

111 Reclamanta consideră că Consiliul nu se bazează pe o situație de fapt suficient de solidă pentru a susține motivele actelor de menținere din martie 2023. În special, ea consideră că noile elemente de probă nu sunt de natură să susțină constatarea că bunurile sale imobile puteau fi legate de tatăl său. În plus, ea contestă modificarea motivelor includerii în sensul că ar fi legată de societatea Ronin Trust prin intermediul societății Ostozhenka 19 (denumită anterior RPA Estate). În orice caz, ea susține că legătura cu societatea Ronin Trust pe care se întemeiază Consiliul este îndepărtată și speculativă, astfel încât nu poate justifica menținerea numelui său pe listele în litigiu în temeiul criteriului persoanei asociate.

112 Consiliul, susținut de Comisie, contestă aceste argumente.

113 În special, Consiliul susține că a demonstrat că reclamanta era asociată cu domnul Tokarev ca urmare a legăturii sale de familie cu acesta din urmă și a faptului că averea sa era legată de acesta. În special, Consiliul apreciază că anumite elemente din dosarele probatorii din ianuarie 2023 confirmă informațiile din dosarul probatoriu inițial privind legăturile dintre domnul Tokarev, domnul Putin și dobândirea, mai ales de către reclamantă, a unor importante active imobiliare. În plus, în ceea ce privește legătura dintre reclamantă și societatea Ronin Trust, Consiliul consideră că reclamanta nu a demonstrat lipsa legăturilor cu societatea Ostozhenka 19 (denumită anterior RPA-Estate) și RPA-Hotel Management.

114 Trebuie arătat că, în ceea ce privește legăturile dintre reclamantă și tatăl său, motivele actelor de menținere din martie 2023 sunt în esență similare cu cele ale actelor de menținere din septembrie 2022. Pe de o parte, menținerea numelui reclamantei pe listele menționate era justificată de faptul că patrimoniul său imobiliar putea fi legat de tatăl său. Acest prim motiv nu a făcut obiectul unor modificări substanțiale. Pe de altă parte, menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu a fost justificată și prin existența unor legături între reclamantă și societatea Ronin, care era prezentată ca administratoare a fondurilor de pensii ale societății Transneft. În acest al doilea motiv, Consiliul a precizat că reclamanta era legată de Ronin Trust prin intermediul societății Ostozhenka 19.

115 În primul rând, trebuie amintit că relațiile de afaceri ale reclamantei cu societățile Ronin Trust și Ronin Europe nu sunt de natură să stabilească existența unor interese comune între reclamantă și tatăl său prin intermediul societății Transneft (a se vedea punctele 80-84 de mai sus). În dosarele probatorii din ianuarie 2023, Consiliul nu a prezentat elemente care să permită modificarea acestei concluzii.

116 Rezultă, pe de o parte, că, pentru a justifica menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu, Consiliul nu se putea întemeia pe faptul că societatea Ronin Trust administrase bunurile imobile ale societăților RPA-Estate și RPA-Hotel Management și nici pe o legătură care ar exista între reclamantă și societatea Ronin Trust prin societatea Ostozhenka 19. Pe de altă parte, Consiliul nu se putea întemeia nici pe faptul că adresa societății Ronin Europe a fost menționată în cadrul procedurii de naturalizare a reclamantei în vederea obținerii cetățeniei cipriote.

117 În consecință, argumentele Consiliului prin care urmărește să demonstreze existența unor legături între reclamantă și societatea Ronin Europe, precum și cele referitoare la persistența unor relații de afaceri între aceasta și societatea Ronin Trust nu pot fi admise pentru a justifica temeinicia actelor de menținere din martie 2023.

118 În al doilea rând, în ceea ce privește legătura dintre patrimoniul imobiliar al reclamantei și domnul Tokarev, Consiliul arată că înscrisul nr. 7 din dosarul WK 1128/2023 INIT, și anume un articol de presă publicat în martie 2022 referitor la bunul pe care reclamanta îl deținea în Letonia, ar confirma elementele din dosarul probatoriu inițial cu privire la faptul că legăturile dintre domnul Tokarev și domnul Putin au permis familiei Tokarev să dobândească active imobiliare impresionante. Desigur, acest articol evocă faptul că familia Tokarev a profitat de legăturile dintre domnul Tokarev și domnul Putin pentru a dobândi active importante. De asemenea, acesta arată că reclamanta și fostul său soț și-au dobândit averea atunci când erau încă căsătoriți, în special datorită unor contracte încheiate între societatea Transneft și societățile fostului soț al reclamantei. Cu toate acestea, este necesar să se arate că acest articol se referă la fapte care s-au desfășurat cu mai mulți ani înainte de adoptarea actelor de menținere din martie 2023, dat fiind că evocă situația reclamantei înainte de divorțul său din iunie 2019. Pe de altă parte, acest articol confirmă că, de la divorțul respectiv, reclamanta nu mai este proprietara bunului pe care îl deținea împreună cu fostul său soț în Letonia. Prin urmare, deși acest articol ar putea constitui cel mult un element contextual prin care să se demonstreze că, în trecut, putea exista o schemă de administrare în familie a afacerilor, în schimb, acesta nu poate constitui un element de probă care să permită stabilirea unei legături între patrimoniul imobiliar al reclamantei și domnul Tokarev la momentul adoptării actelor de menținere din martie 2023.

119 Pentru a stabili o legătură între patrimoniul imobiliar al reclamantei și tatăl său, Consiliul se prevalează de asemenea de înscrisul nr. 4 din dosarul WK 1128/2023 INIT, care, la fel ca înscrisul nr. 16 din dosarul probatoriu inițial, evocă existența unor informații cu privire la faptul că familia Tokarev ar fi dobândit un complex hotelier în valoare de mai multe miliarde de dolari americani în Croația prin intermediul unor cereri de ofertă ale Transneft. Or, este necesar să se constate că acest înscris nu conține niciun element de precizie în raport cu înscrisurile din dosarul probatoriu inițial referitoare la pretinsa dobândire a unui complex hotelier de către membrii familiei Tokarev. În consecință, pentru aceleași motive precum cele expuse la punctele 90 și 96 de mai sus, acest înscris nu poate constitui o probă pentru a stabili o legătură între patrimoniul imobiliar al reclamantei și tatăl său la momentul adoptării actelor de menținere din martie 2023.

120 Este necesar să se constate că niciun alt element din dosarele probatorii din ianuarie 2023 nu este susceptibil să demonstreze existența unei legături între patrimoniul imobiliar al reclamantei și domnul Tokarev la momentul adoptării actelor de menținere din martie 2023. În consecință, motivele sunt afectate de o eroare de apreciere deoarece s-a constatat că bunurile imobile ale reclamantei puteau fi legate de domnul Tokarev la momentul adoptării actelor menționate. Rezultă că menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu se întemeiază *de facto* numai pe legătura de familie cu tatăl său, ceea ce nu poate fi admis.

121 În consecință, dat fiind că Consiliul a săvârșit o eroare de drept și prin menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu în calitate de persoană asociată cu domnul Stanislav Chemezov (a se vedea punctele 45-52 de mai sus), este necesar să se concluzioneze că menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu nu era justificată.

122 Prin urmare, trebuie admis motivul întemeiat pe o eroare de drept și pe o eroare de apreciere în măsura în care acest motiv este îndreptat împotriva actelor de menținere din martie 2023.

d) Cu privire la aplicarea în privința reclamantei a celei de a doua ipoteză a criteriului de la litera (g) modificat

123 În al doilea memoriu în adaptare, reclamanta contestă fiabilitatea anumitor elemente prezentate de Consiliu în dosarul probatoriu din iunie 2023 și susține că dosarele probatorii din iunie 2023 și din iulie 2023 nu au o bază factuală suficientă pentru a justifica includerea numelui său în temeiul celei de a doua ipoteză a criteriului de la litera (g) modificat.

1) Cu privire la fiabilitatea elementelor de probă

124 Reclamanta contestă fiabilitatea articolelor din sursa RosPres pentru motivul că este vorba despre un tabloid cunoscut pentru difuzarea de afirmații calomnioase, al cărui acces a fost restricționat din cauza refuzului său de a elimina afirmațiile calomnioase în conformitate cu hotărârile judecătorești. În plus, reclamanta reiterează că articolele publicate în *Moscow Post* nu sunt fiabile, cum nici cele de pe site-ul internet Rosnadzor pentru motivul că este vorba despre surse mass-media cunoscute pentru publicarea de articole cu unicul scop de a afecta reputația persoanelor.

125 Consiliul, susținut de Comisie, contestă aceste argumente.

126 Pentru a justifica menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu prin actele din septembrie 2023 în temeiul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat, Consiliul a furnizat dosarul probatoriu din iunie 2023 și dosarul probatoriu din iulie 2023.

127 Dosarul probatoriu din iunie 2023 conține următoarele elemente:

– un articol informativ care conține în special indicații cu privire la patrimoniul reclamantei publicat la 20 februarie 2023 pe site-ul internet al Online publication company (a cărui adresă este „ko.ru”), consultat la 19 mai 2023 (înscrisul nr. 1);

– un articol publicat la 25 aprilie 2022 pe site-ul internet Platzdarm intitulat „Virologia de un miliard de dolari a lui Chemezov”, consultat la 19 mai 2023 (înscrisul nr. 2);

– un articol publicat la 29 decembrie 2011 pe site-ul internet Rospres, intitulat „Clanurile din Transneft: familiile Chemzov, Tokarev, Bolotov”, consultat la 19 mai 2023 (înscrisul nr. 3);

– un articol publicat la 23 aprilie 2023 pe site-ul internet Platzdarm, intitulat „Nikolai Tokarev și echipa celor care spală bani”, consultat la 19 mai 2023 (înscrisul nr. 4);

– un articol publicat la 30 iulie 2022 pe site-ul internet Rosnadzor, intitulat „Rostec, Transneft și marile afaceri: ce au în comun copiii lui Serghei Chemezov și Nikolai Tokarev?”, consultat la 19 mai 2023 (înscrisul nr. 5).

128 Dosarul probatoriu din iulie 2023 conține următoarele elemente:

– un articol publicat la 22 martie 2022 pe site-ul internet Delfi Ärileht, intitulat „Cine sunt membrii cercului apropiat al lui Putin care dețin proprietăți scumpe în Letonia? Cunoscutul oligarh a creat un precedent pentru vecinul său”, consultat la 27 iunie 2023 (înscrisul nr. 1);

– un articol publicat la 3 februarie 2023 pe site-ul internet al *Moscow Post*, intitulat „Spălarea banilor de către Nikolai Tokarev”, consultat la 28 iunie 2023 (înscrisul nr. 2);

– o captură de ecran a site-ului internet „wise.com” referitoare la societatea Ronin Europe Ltd, consultată la 28 martie 2023 (înscrisul nr. 3);

– un articol publicat la 10 noiembrie 2016 pe site-ul internet al *Moscow Post*, intitulat „Transmoney Tokarev”, consultat la 28 iunie 2023 (înscrisul nr. 4);

– un articol publicat la 22 martie 2022 pe site-ul internet „newsbeezer.com”, intitulat „Vila prietenilor lui Putin de pe coasta croată scoasă la iveală”, consultat la 28 iunie 2023 (înscrisul nr. 5);

– un articol publicat la 3 februarie 2023 pe site-ul internet Acompromat, intitulat „«Marea spălare» a lui Akulov s-a soldat cu o crimă”, consultat la 28 iunie 2023 (înscrisul nr. 6);

– un articol publicat la 9 octombrie 2021 pe site-ul internet „versia.ru”, intitulat „Fiica și fostul ginere al directorului Transneft, Nikolai Tokarev, au intrat în «arhivele Pandora»”, consultat la 28 iunie 2023 (înscrisul nr. 7).

129 În ceea ce privește informațiile disponibile pe site-ul internet RosPres, deși este adevărat că acest organ de presă a făcut obiectul unor condamnări pentru calomnie, trebuie totuși să se constate că hotărârile prezentate de reclamantă nu privesc articolul preluat în înscrisul nr. 3 din dosarul probatoriu din iunie 2023. Or, trebuie amintit că faptul că un organ de presă a fost condamnat în mai multe rânduri pentru calomnie nu înseamnă că toate articolele sale publicate sunt lipsite de fiabilitate. Rezultă că, în lipsa oricărui alt element prin care să se conteste fiabilitatea informațiilor de pe site-ul internet RosPres, înscrisul nr. 3 din dosarul probatoriu nu poate fi lipsit de forță probantă.

130 În plus, reclamanta nu a demonstrat că articolele publicate pe site-ul internet al *Moscow Post* și site-ul internet Rosnadzor ar avea drept unic scop să aducă atingere reputației unor persoane publice, astfel încât nu pot fi lipsite de forță probantă.

131 În ceea ce privește argumentele prin care se urmărește punerea în discuție a caracterului insuficient de precis sau incoerent al anumitor elemente din dosarele probatorii, trebuie amintit că aceste argumente țin de aprecierea caracterului suficient al situației de fapt reținute de Consiliu pentru a justifica menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu.

132 Având în vedere cele ce precedă, ținând seama de contextul care caracterizează situația Federației Ruse și în lipsa unor competențe de anchetă ale Consiliului în țări terțe (a se vedea punctele 59 și 60 de mai sus), valoarea probantă a înscrisurilor din dosarele probatorii din iunie și din iulie 2023 nu poate fi înlăturată.

2) Cu privire la temeinicia menținerii numelui reclamantei în temeiul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat

133 Reclamanta consideră că a doua ipoteză a criteriului de la litera (g) modificat trebuie interpretată în sensul că nu vizează, în mod abstract, orice beneficiu, ci vizează beneficiile sub forma unor transferuri de fonduri și de active efectuate în scopul ascunderii activelor și al eludării măsurilor restrictive adoptate împotriva persoanei desemnate inițial astfel încât aceasta să păstreze controlul asupra resurselor. În plus, reclamanta consideră că beneficiul în discuție trebuie să fie contemporan cu adoptarea măsurilor restrictive împotriva persoanei desemnate inițial și a membrului apropiat al familiei, în caz contrar neputându-se considera că există un risc de eludare a măsurilor restrictive.

134 Potrivit reclamantei, Consiliul nu prezintă o situație de fapt suficientă pentru a justifica menținerea numelui său pe listele în litigiu în temeiul criteriului în litigiu. În special, ea consideră că Consiliul nu demonstrează existența unui transfer de fonduri sau de active din partea tatălui său efectuat în scopul ascunderii activelor sale, al eludării măsurilor restrictive și al menținerii controlului asupra resurselor de care dispune. Reclamanta apreciază de asemenea că Consiliul nu a demonstrat existența unui beneficiu contemporan actelor de menținere din septembrie 2023. În ceea ce privește constatarea că bunurile sale imobile ar fi legate de tatăl său, reclamanta arată că Consiliul nu a demonstrat că bunurile menționate au aparținut anterior tatălui său. În plus, ea consideră că tranzacțiile invocate sunt îndepărtate în timp de adoptarea măsurilor restrictive față de tatăl său în februarie 2022, astfel încât nu poate exista intenția de eludare a măsurilor restrictive. Mai mult, reclamanta consideră că legăturile dintre societatea Ronin și societatea Transneft sunt lipsite de relevanță din perspectiva criteriului de menținere reținut.

135 Consiliul, susținut de Comisie, contestă aceste argumente.

136 În special, Consiliul susține că a doua ipoteză a criteriului de la litera (g) modificat trebuie înțeleasă într-un sens similar criteriului „asocierii”, astfel cum a fost interpretat de Tribunal. În opinia sa, criteriul menționat trebuie interpretat în sensul că ar trebui să se aplice membrilor apropiați ai familiei care sunt legați prin „interese comune” de oameni de afaceri importanți care își desfășoară activitatea în Rusia, fără a fi necesar să existe o legătură de natură economică, ținând seama de faptul că, în funcție de contextul și de împrejurările fiecărei spețe, această legătură se materializează prin obținerea de beneficii din partea acestor oameni de afaceri.

137 Consiliul arată că beneficiul obținut de reclamantă din partea tatălui său se caracterizează prin faptul că averea și afacerile sale sunt legate de acesta din urmă. În opinia sa, reclamanta a făcut avere în domeniul imobiliar profitând de funcțiile de președinte-director general al Transneft ocupate de tatăl său și de relațiile pe care acesta le are cu domnul Putin. În plus, Consiliul apreciază că a stabilit în mod valabil, în special pe baza elementelor din dosarele probatorii din

iunie și din iulie 2023, existența unor interese comune care rezultă dintr-o practică de administrare în familie. De asemenea, acesta consideră că, în calitate de element contextual, trebuie să se țină seama de nepotismul practicat în Rusia.

138 Este necesar să se arate că, în actele de menținere din septembrie 2023, menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu nu mai rezultă din aplicarea criteriului persoanei asociate, prevăzut la articolul 2 alineatul (1) *in fine* din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată. Pe de o parte, aceste motive nu mai menționează o legătură de asociere cu domnul Stanislav Chemezov. Pe de altă parte, concluzionând că reclamanta este membră a familiei apropiate care obține beneficii din partea domnului Tokarev, un important om de afaceri care își desfășoară activitatea în Rusia, Consiliul a aplicat în privința reclamantei criteriul prevăzut în a doua ipoteză a criteriului de la litera (g) modificat.

139 Este necesar să se arate că a doua parte a criteriului de la litera (g) modificat permite includerea pe listele în litigiu în special a membrilor apropiați ai familiilor ori a altor persoane care beneficiază de pe urma unor oameni de afaceri importanți care își desfășoară activitatea în Rusia.

140 În această privință trebuie amintit că, deși preambulul unui act al Uniunii nu are valoare juridică obligatorie și nu poate fi invocat nici pentru a deroga de la însești dispozițiile actului în cauză, nici pentru a interpreta aceste dispoziții într-un sens vădit contrar modului de redactare a acestora, el îi poate preciza conținutul, considerentele care figurează în acest preambul constituind elemente de interpretare importante, care sunt de natură să clarifice voința autorului acestui act (a se vedea Hotărârea din 26 ianuarie 2021, Hessischer Rundfunk, C-422/19 și C-423/19, EU:C:2021:63, punctul 64 și jurisprudența citată).

141 În speță, potrivit considerentului (5) al Deciziei 2023/1094, acest criteriu de desemnare a fost introdus pentru a crește presiunea exercitată asupra guvernului Federației Ruse, precum și pentru a evita riscul de eludare a măsurilor restrictive. În special, reiese în esență din acest considerent că necesitatea desemnării membrilor apropiați ai familiilor sau a altor persoane care beneficiază de pe urma unor oameni de afaceri importanți care își desfășoară activitatea în Rusia a fost justificată de faptul că aceștia din urmă își repartizează fondurile și activele între membrii apropiați ai familiilor lor apropiate și alte persoane în special în scopul ascunderii acestor active, al eludării măsurilor restrictive și al menținerii controlului asupra resurselor de care dispun.

142 Astfel, noțiunea de „beneficiu”, în sensul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat, trebuie interpretată ținând seama de obiectivele urmărite de acest criteriu enunțate la punctul 141 de mai sus, care implică o creștere a costului acțiunilor Federației Ruse menite să submineze integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei. Prin urmare, beneficiul, în sensul acestei dispoziții, vizează orice beneficiu de orice natură, care nu este neapărat necuvenit, dar trebuie să fie deloc neglijabil din punct de vedere cantitativ sau calitativ. Poate fi vorba, așadar, despre un beneficiu financiar sau nefinanciar, precum o donație, un transfer de fonduri sau de resurse economice, o intervenție pentru a favoriza atribuirea de contracte publice, o numire sau o promovare. Pe de altă parte, având în vedere obiectivul de a evita practicile de eludare a măsurilor restrictive, menționat expres în considerentul (5) al Deciziei 2023/1094, pot intra de asemenea sub incidența celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat beneficiile acordate de oamenii de afaceri importanți care își desfășoară activitatea în Rusia într-o situație susceptibilă să conducă la o eludare a măsurilor restrictive care le vizează.

143 Prin urmare, pe de o parte, reclamanta susține în mod eronat că noțiunea de „beneficiu” în sensul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat ar trebui să se limiteze numai la beneficiile sub forma unor transferuri de fonduri în scopul eludării măsurilor restrictive. Astfel, o limitare a noțiunii de „beneficiu” numai la transferurile de fonduri nu reiese din modul de redactare a acestui criteriu și nu ar permite să se țină seama de multiplele forme pe care le poate avea un beneficiu. În plus, deși o situație susceptibilă să conducă la o eludare poate justifica existența unui beneficiu în sensul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat, dovada unei asemenea situații nu trebuie în mod necesar să fie făcută de Consiliu în vederea includerii numelui unei persoane pe listele în litigiu în temeiul criteriului menționat. Pe de altă parte, Consiliul nu poate susține că a doua ipoteză a criteriului de la litera (g) modificat ar trebui înțeleasă într-un sens similar celui al criteriului persoanei asociate prevăzut la articolul 2 alineatul (1) in fine din Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, pentru faptul că ar viza persoane legate prin interese comune. Astfel, o asemenea interpretare ar avea ca efect lipsirea celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat de efect util, întrucât și-ar pierde orice relevanță în raport cu criteriul persoanei asociate atunci când acesta este aplicat în privința unei persoane incluse pe baza criteriului de la litera (g).

144 În plus, contrar celor susținute de reclamantă, beneficiile vizate de a doua ipoteză a criteriului de la litera (g) modificat nu se pot limita la beneficiile acordate, la o dată concomitentă cu desemnarea lor pe listele în litigiu, de oameni de afaceri importanți care își desfășoară activitatea în Rusia unui membru apropiat al familiei lor sau altor persoane. Astfel, o asemenea limitare în timp a beneficiilor care pot fi luate în considerare pentru a permite aplicarea criteriului menționat nu reiese din modul de redactare a acestei dispoziții. În plus, o asemenea interpretare limitativă propusă de reclamantă ar fi incompatibilă cu obiectivele urmărite prin introducerea criteriului menționat, care au ca scop să crească presiunea exercitată asupra guvernului Federației Ruse și să evite riscul de eludare a măsurilor restrictive, în special prin beneficii acordate de oameni de afaceri importanți înainte de includerea numelui lor pe listele în litigiu.

145 Nu este mai puțin adevărat că împrejurările acordării beneficiului și trecerea timpului între acordarea unui beneficiu de către un om de afaceri care are activități în Rusia și data includerii numelui acestuia din urmă pe listele în litigiu sunt elemente care trebuie luate în considerare pentru a aprecia temeinicia includerii pe listele menționate a numelui persoanei care a primit acest beneficiu. În orice caz, beneficiul primit de persoana al cărei nume este inclus pe listele în litigiu în temeiul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat – sau cel puțin consecințele sale – trebuie să existe la momentul adoptării măsurilor restrictive împotriva acestei persoane.

146 În plus, interpretarea celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat trebuie să fie conformă cu principiul securității juridice. Trebuie amintit că regimul măsurilor restrictive având în vedere situația din Ucraina a fost pus în aplicare mai întâi prin adoptarea Deciziei 2014/145, ca reacție la anexarea Crimeei și la destabilizarea estului Ucrainei survenite la sfârșitul lunii februarie 2014, apoi printr-o consolidare progresivă a regimului menționat pentru a-l adapta în funcție de gravitatea atingerilor aduse de Federația Rusă integrității teritoriale, suveranității și independenței Ucrainei. Rezultă că, dat fiind că măsurile restrictive în cauză se înscriu în continuarea reacției Uniunii la politicile și la activitățile autorităților ruse care privesc în mod specific Ucraina, inițiate prin anexarea Crimeei, Consiliul nu se poate prevala, în temeiul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat, de beneficiile a căror acordare de către oameni de afaceri importanți membrilor apropiați ai familiilor acestora sau altor persoane este anterioară sfârșitului lunii februarie 2014 (a se vedea prin analogie Hotărârea din 30 noiembrie 2016, Rotenberg/Consiliul, T-720/14, EU:T:2016:689, punctul 92).

147 În lumina acestei interpretări a celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat trebuie să se examineze dacă Consiliul se baza pe o situație de fapt suficientă pentru a justifica aplicarea criteriului menționat în privința reclamantei în actele de menținere din septembrie 2023.

148 În speță, menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu este justificată, pe de o parte, de faptul că patrimoniul său imobiliar putea fi legat de tatăl său și, pe de altă parte, de existența unor legături între aceasta și societatea Ronin care era prezentată ca administratoarea fondului de pensii al societății Transneft. În pofida schimbării criteriului de desemnare aplicat reclamantei, motivele includerii sunt identice cu cele din actele de menținere din martie 2023.

149 În primul rând, trebuie arătat că Consiliul nu se putea întemeia pe existența unor relații de afaceri între reclamantă și societățile Ronin Trust și Ronin Europe pentru a stabili o legătură între aceasta și domnul Tokarev prin intermediul societății Transneft (a se vedea punctele 80-84 de mai sus) și că, în dosarele probatorii din iunie și din iulie 2023, nu a prezentat elemente de natură să repună în discuție această concluzie. În consecință, aceste relații de afaceri nu pot constitui un beneficiu obținut de domnul Tokarev în sensul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat. Rezultă că argumentele Consiliului prin care urmărește să demonstreze existența unui beneficiu întemeiat pe legătura dintre reclamantă și societatea Ronin Europe, precum și cele referitoare la persistența unor relații de afaceri între aceasta și societatea Ronin Trust nu pot fi admise pentru a justifica temeinicia actelor de menținere din septembrie 2023.

150 În al doilea rând, în măsura în care motivele includerii menționează o legătură între patrimoniul imobiliar al reclamantei și domnul Tokarev, trebuie să se verifice dacă situația de fapt avută în vedere de Consiliu conține elemente care urmăresc să demonstreze că acest patrimoniu este susceptibil să constituie un beneficiu obținut de la tatăl său în sensul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat.

151 *Primo*, în ceea ce privește bunul imobil situat în Jūrmala, Letonia, reclamanta a demonstrat că de la divorțul său în iunie 2019 nu mai avea nicio participație în cadrul societății Dzintaru 34 care deține acest bun (a se vedea punctul 88 de mai sus). De altfel, această constatare este confirmată de înscrisul nr. 7 din dosarul probatoriu WK 1128/2023 INIT și de înscrisul nr. 1 din dosarul probatoriu din iulie 2023. În consecință, dat fiind că reclamanta nu mai dispunea de acest bun imobil la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2023, Consiliul nu poate justifica menținerea numelui său pe listele în litigiu în temeiul celei a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat.

152 *Secundo*, în ceea ce privește bunurile imobile situate în Croația, din înscrisul nr. 5 din dosarul probatoriu din iulie 2023 reiese că vila Karolina a fost dobândită de reclamantă în 2009. Or, chiar presupunând că acest bun poate fi considerat a fi un beneficiu obținut de la tatăl său, el datează dintr-o perioadă anterioară anexării Crimeei în februarie 2014. Prin urmare, pentru a justifica menținerea numelui reclamantei pe listele în litigiu în temeiul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat, Consiliul nu se putea întemeia pe faptul că, prin intermediul societății Katina, aceasta deținea vila Karolina la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2023. În ceea ce privește apartamentul din Croația în valoare de aproximativ 700 000 de euro pe care reclamanta îl deține prin intermediul societății TGA, trebuie să se constate că elementele de probă nu precizează data dobândirii acestui bun și nu conțin nicio informație care să permită să se stabilească faptul că ar putea constitui un beneficiu obținut din partea tatălui său. Astfel, simplul fapt că reclamanta deținea acest al doilea bun situat în Croația nu putea justifica menținerea numelui său pe listele în litigiu în temeiul criteriului de desemnare reținut în privința sa.

153 În ceea ce privește complexul hotelier în valoare de mai multe miliarde de dolari americani care ar fi fost dobândit de familia Tokarev în Croația, elementele care figurează în dosarele probatorii din iunie și din iulie 2023 nu permit depășirea incertitudinilor care decurg din lipsa de precizie a înscrisurilor din dosarul probatoriu inițial și din dosarul WK 1128/2023 INIT (a se vedea punctele 90 și 119 de mai sus). Astfel, trebuie arătat că înscrisul nr. 4 din dosarul probatoriu din iunie 2023 și înscrisurile nr. 2, 4, 6 și 7 din dosarul probatoriu din iulie 2023 nu conțin informații suplimentare în raport cu cele cuprinse în dosarul probatoriu inițial și într-un articol din *Moscow Post* publicat în 2016 (anexa D.1). Desigur, înscrisul nr. 4 din dosarul probatoriu din iunie 2023 și înscrisurile nr. 2 și 4 din dosarul probatoriu din iulie 2023 confirmă că reclamanta a obținut, în cursul anului 2005, venituri de la o societate denumită Caprice-Stell care deținea indirect participații în cadrul unei societăți hoteliere, care era prezentată drept proprietarul unui complex hotelier în Croația. Cu toate acestea, chiar presupunând că obținerea de către reclamantă a unor venituri de la Caprice-Stell poate fi considerată o dovadă a dobândirii unui complex hotelier, este necesar să se constate că faptele datează dintr-un trecut îndepărtat, anterior anexării Crimeei în februarie 2014. De altfel, niciunul dintre înscrisurile din dosarele probatorii nu indică faptul că reclamanta ar fi primit o remunerație din partea Caprice-Stell după anul 2005 și nici că deținea direct sau indirect un complex hotelier în Croația la momentul adoptării actelor din septembrie 2023. Dimpotrivă, din înscrisul nr. 5 din dosarul probatoriu din iulie 2023 reiese că în Croația reclamanta era doar proprietara, în luna martie 2023, a vilei Karolina deținute prin intermediul societății Katina și a unui apartament în valoare de aproximativ 700 000 de euro deținut prin intermediul societății TGA. În consecință, Consiliul nu se poate întemeia pe faptul că reclamanta ar fi dobândit un complex hotelier în Croația pentru a justifica menținerea numelui său pe listele în litigiu în temeiul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat.

154 *Tertio*, în ceea ce privește bunurile imobile din Moscova, trebuie amintit că legăturile dintre societățile din grupul RPA și societatea Ronin Trust nu sunt de natură să stabilească o legătură între reclamantă și tatăl său. În consecință, presupunând că există o legătură între Ronin Trust și societatea Ostozhenka 19 prin intermediul căreia reclamanta deține casa istorică menționată la punctul 87 de mai sus, acest fapt nu ar fi relevant pentru a stabili că bunul imobil respectiv constituie un beneficiu obținut de domnul Tokarev după anexarea Crimeei în februarie 2014. De asemenea, Consiliul nu invocă niciun element pentru a susține că apartamentul situat pe strada Brusov ar constitui un astfel de beneficiu. De altfel, este necesar să se constate că dosarele probatorii nu conțin indicii suficient de concrete, precise și concordante care să permită stabilirea existenței unor legături între unul dintre aceste bunuri, societatea Transneft sau domnul Tokarev de natură să demonstreze că unul dintre aceste bunuri ar constitui un beneficiu obținut de reclamantă din partea tatălui său în sensul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat.

155 În al patrulea rând, pentru a constata că reclamanta obține un beneficiu din partea tatălui său în domeniul imobiliar, Consiliul nu se poate întemeia pe faptul că, la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2023, ea deținea participații în cadrul complexului imobiliar Gelendzhik Resort Meridian. Astfel, dat fiind că acest bun imobil nu este menționat printre bunurile care figurează în motivele de includere ale actelor de menținere din septembrie 2023, cu excepția cazului în care se admite o înlocuire a motivelor, nu se poate admite ca Consiliul să se prevaleze de faptul că reclamanta deține participații în cadrul acestui bun imobil pentru a justifica temeinicia actelor menționate. În orice caz, trebuie să se constate că Consiliul nu a demonstrat că acest bun imobil, pe care reclamanta îl deține în special împreună cu domnul Stanislav Chemezov, putea fi asociat cu domnul Tokarev.

156 Astfel, având în vedere considerațiile care precedă, reclamanta susține în mod întemeiat că situația de fapt avută în vedere de Consiliu nu era suficientă pentru a demonstra că, la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2023, un bun din patrimoniul său imobiliar constituia un beneficiu obținut din partea domnului Tokarev în sensul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat.

157 Argumentele Consiliului nu sunt susceptibile să răstoarne această concluzie.

158 *Primo*, în ceea ce privește argumentul întemeiat pe faptul că afacerile reclamantei erau legate de tatăl său atunci când deținea societatea Irvin 2 ca urmare a faptului că, potrivit înscrisurilor nr. 3 și 5 din dosarul probatoriu din iunie 2023, domnul Tokarev făcuse presiuni asupra ministrului sănătății pentru a favoriza atribuirea de contracte acestei societăți, este necesar să se arate că acest fapt privea sectorul farmaceutic, iar nu patrimoniul imobiliar al reclamantei. Or, având în vedere modul de redactare a motivelor menținerii care se limitează să menționeze patrimoniul imobiliar al reclamantei, Consiliul nu se poate prevala de un beneficiu obținut de reclamantă care nu are nicio legătură cu acest patrimoniu. În orice caz, trebuie să se constate că faptul în cauză datează dintr-un trecut îndepărtat anterior anexării Crimeei.

159 *Secundo*, în ceea ce privește faptul care reiese din înscrisul nr. 7 din dosarul probatoriu din iulie 2023 potrivit căruia fostul soț al reclamantei era beneficiarul unor societăți care au încheiat contracte cu societatea Transneft, în special după anexarea Crimeei, este adevărat că un astfel de element ar fi relevant pentru a demonstra existența unei scheme de administrare în familie a afacerilor de natură să sporească averea reclamantei într-o perioadă adecvată pentru a aprecia existența unui beneficiu în sensul celei de a doua părți a criteriului de la litera (g) modificat. Cu toate acestea, deși motivele includerii identifică patrimoniul imobiliar al reclamantei ca reprezentând un beneficiu în sensul criteriului menționat, trebuie să se constate că Consiliul nu invocă niciun element care să permită stabilirea unei legături între contractele Transneft de care ar fi beneficiat în mod indirect fostul soț al reclamantei și o eventuală creștere a patrimoniului imobiliar al reclamantei. În plus, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 154 de mai sus, elementele din dosarele probatorii nu conțin indicii suficient de concrete, precise și concordante care să permită stabilirea unei asemenea legături.

160 *Tertio*, în susținerea argumentației sale privind administrarea în familie a afacerilor, Consiliul nu se poate întemeia pe informațiile care figurează în înscrisul nr. 4 din dosarul probatoriu din iunie 2023 și în înscrisul nr. 2 din dosarul probatoriu din iulie 2023. Astfel, aceste înscrisuri, al căror conținut este în mare parte similar, menționează o relație de afaceri anterioară între reclamantă și unul dintre foștii săi asociați în societatea denumită Région-Finance. Or, este necesar să se constate că aceste înscrisuri nu permit să se stabilească o implicare a domnului Tokarev în această relație de afaceri. Pe de altă parte, astfel cum arată în mod întemeiat reclamanta, faptele menționate nu pot fi legate de motivele menținerii pe liste. În ceea ce privește înscrisul nr. 2 din dosarul probatoriu din iunie 2023, acesta este invocat de Consiliu pentru a evidenția o schemă de administrare în familie care ar privi complexul imobiliar Gelendzhik Resort Meridian. Or, este necesar să se constate că acest înscris se limitează să indice că reclamanta deține participații în cadrul acestui complex împreună cu domnul Stanislav Chemezov și nu permite să se stabilească vreo legătură între complexul menționat și domnul Tokarev. În ceea ce privește înscrisul nr. 6 din dosarul probatoriu din iulie 2023, este necesar să se constate că acesta nu furnizează informații suplimentare în raport cu celelalte înscrisuri din dosarele probatorii în legătură cu complexul hotelier din Croația sau cu complexul Gelendzhik Resort Meridian, care să permită stabilirea existenței unui beneficiu obținut din partea domnului Tokarev. De asemenea, din

aceleași motive ca cele expuse mai sus, Consiliul nu se poate baza pe relația de afaceri a reclamantei cu fostul său asociat în cadrul societății Région-Finance pentru a stabili o legătură cu tatăl său.

161 *Quarto*, Consiliul nu se poate prevala de un context caracterizat de nepotism, nici nu se poate întemeia pe simplul fapt că, la momentul adoptării actelor de menținere din septembrie 2023, reclamanta era o femeie de afaceri prosperă care deținea un important patrimoniu imobiliar pentru a justifica menținerea numelui său în temeiul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat. Astfel, din moment ce din motivele menținerii numelui său reiese în esență că patrimoniul imobiliar al reclamantei constituie beneficiul obținut din partea domnului Tokarev, revenea Consiliului sarcina de a demonstra că tatăl reclamantei a contribuit la o creștere a acestui patrimoniu imobiliar după anexarea Crimeei în februarie 2014. Or, din considerațiile care precedă reiese că Consiliul nu a prezentat indicii suficient de concrete, precise și concordante care să permită stabilirea unei astfel de creșteri a patrimoniului imobiliar al reclamantei. De altfel, este necesar să se constate că Consiliul nu a demonstrat nici că domnul Tokarev a contribuit la o creștere deloc neglijabilă a activelor nepatrimoniale ale reclamantei după anexarea Crimeei.

162 Rezultă că trebuie admis motivul întemeiat pe o eroare de apreciere în măsura în care este îndreptat împotriva actelor de menținere din septembrie 2023.

163 Prin urmare, având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, fără a fi necesar să se examineze celelalte motive, inclusiv excepția de nelegalitate privind a doua ipoteză a criteriului de la litera (g) modificat, se impune anularea actelor atacate în măsura în care o privesc pe reclamantă.

2. Cu privire la efectele anulării actelor atacate

164 Consiliul a solicitat, în cadrul celui de al doilea capăt de cerere, să se dispună, în ipoteza în care Tribunalul va anula actele atacate în măsura în care o privesc pe reclamantă, menținerea efectelor Deciziilor 2022/1530, 2023/572 și 2023/1767 în privința reclamantei până când anularea în parte a Regulamentelor de punere în aplicare 2022/1529, 2023/571 și 2023/1765 produce efecte.

165 În această privință, trebuie amintit că, prin Deciziile 2022/1530, 2023/572 și 2023/1767, Consiliul a actualizat lista persoanelor vizate de măsurile restrictive care figurează în anexa I la Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, menținând numele reclamantei pe listă până la 15 martie 2024.

166 Or, prin Decizia (PESC) 2024/847 din 12 martie 2024 de modificare a Deciziei 2014/145 (JO L, 2024/847), Consiliul a actualizat lista persoanelor vizate de măsurile restrictive care figurează în anexa I la Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, menținând numele reclamantei pe listă până la 15 septembrie 2024.

167 Prin urmare, deși anularea Deciziilor 2022/1530, 2023/572 și 2023/1767, în măsura în care o privesc pe reclamantă, implică anularea menținerii numelui său pe lista care figurează în anexa I la Decizia 2014/145, astfel cum a fost modificată, pentru perioada cuprinsă între 15 septembrie 2022 și 15 martie 2024, o asemenea anulare nu se extinde, în schimb, la Decizia 2024/847, care nu este avută în vedere de prezenta acțiune.

168 În consecință, din moment ce, până în prezent, reclamanta face obiectul unor noi măsuri restrictive, cererea subsidiară a Consiliului privind efectele în timp ale anulării în parte a Deciziilor 2022/1530, 2023/572 și 2023/1767 a rămas fără obiect.

B. Cu privire la cererea de despăgubire

169 Reclamanta susține că reînnoirea măsurilor restrictive în privința sa prin actele de menținere din septembrie 2022 i-a cauzat un prejudiciu moral. Aceasta consideră că actele menționate au dat naștere oprobriului și neîncrederii în privința sa. Potrivit reclamantei, atingerea adusă reputației sale este cu atât mai importantă cu cât are relații sociale în statele membre, în special în Croația și în Cipru. Din moment ce includerea numelui său pe listele în litigiu a făcut obiectul unei comunicări și mediatizări puternice, reclamanta apreciază că anularea actelor atacate nu poate constitui o reparare a prejudiciului suferit. Pe de altă parte, în observațiile sale cu privire la memoriul în intervenție al Comisiei, reclamanta susține că atingerea adusă reputației sale decurge și din retragerea cetățeniei sale cipriote în urma includerii numelui său pe listele în litigiu.

170 Consiliul, susținut de Comisie, contestă aceste argumente.

171 În plus, din jurisprudența Curții reiese că angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii depinde de îndeplinirea unui ansamblu de condiții, și anume existența unei încălcări suficient de grave a unei norme de drept al cărei obiect este conferirea de drepturi particularilor, caracterul real al prejudiciului și existența unei legături de cauzalitate directă între încălcarea obligației care revine autorului actului și prejudiciul suferit de părțile vătămate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 aprilie 2012, Artegodan/Comisia, C-221/10 P, EU:C:2012:216, punctul 80 și jurisprudența citată).

172 Potrivit unei jurisprudențe constante, condițiile pentru angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii potrivit articolului 340 al doilea paragraf TFUE sunt cumulative (a se vedea în acest sens Hotărârea din 7 decembrie 2010, Fahas/Consiliul, T-49/07, EU:T:2010:499, punctul 93, și Ordonanța din 17 februarie 2012, Dagher/Consiliul, T-218/11, nepublicată, EU:T:2012:82, punctul 34). Rezultă că, în cazul în care una dintre aceste condiții nu este îndeplinită, acțiunea trebuie respinsă în totalitate, fără a fi necesară examinarea celorlalte condiții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 septembrie 1999, Lucaccioni/Comisia, C-257/98 P, EU:C:1999:402, punctul 14, și Hotărârea din 26 octombrie 2011, Dufour/BCE, T-436/09, EU:T:2011:634, punctul 193).

173 Dintr-o jurisprudență consacrată decurge că constatarea nelegalității unui act juridic al Uniunii, de exemplu în cadrul unei acțiuni în anulare, nu este suficientă, oricât de regretabilă ar fi respectiva nelegalitate, pentru a considera că răspunderea extracontractuală a Uniunii pentru nelegalitatea comportamentului uneia dintre instituțiile sale este, pentru acest motiv, angajată automat. Pentru a admite că se îndeplinește această condiție, jurisprudența impune astfel ca reclamantul să dovedească faptul că instituția în discuție a săvârșit nu o simplă nelegalitate, ci o încălcare suficient de gravă a unei norme de drept care are ca obiect conferirea de drepturi particularilor (Hotărârea din 5 iunie 2019, Bank Saderat/Consiliul, T-433/15, nepublicată, EU:T:2019:374, punctul 48, și Hotărârea din 7 iulie 2021, HTTS/Consiliul, T-692/15 RENV, EU:T:2021:410, punctul 53).

174 Cerința unei încălcări suficient de grave a unei norme de drept al Uniunii decurge din necesitatea unei evaluări comparative între, pe de o parte, protecția particularilor împotriva acțiunilor nelegale ale instituțiilor și, pe de altă parte, marja de manevră care trebuie recunoscută acestora

din urmă pentru a nu paraliza acțiunea lor. Această evaluare comparativă se dovedește cu atât mai importantă în domeniul măsurilor restrictive, în care obstacolele întâmpinate de Consiliu în materia disponibilității informațiilor fac adesea deosebit de dificilă evaluarea pe care acesta trebuie să o efectueze (Hotărârea din 10 septembrie 2019, HTTS/Consiliul, C-123/18 P, EU:C:2019:694, punctul 34, și Hotărârea din 7 iulie 2021, Bateni/Consiliul, T-455/17, EU:T:2021:411, punctul 90).

175 Pe de altă parte, proba unei încălcări suficient de grave urmărește să evite, în special în domeniul măsurilor restrictive, ca misiunea pe care instituția în cauză este chemată să o îndeplinească în interesul general al Uniunii și al statelor sale membre să fie limitată de riscul ca această instituție să fie chemată în cele din urmă să suporte prejudiciile pe care persoanele vizate de actele sale le-ar putea eventual suferi, fără a lăsa însă ca acești particulari să suporte consecințele patrimoniale sau morale ale neîndeplinirii obligațiilor pe care instituția în cauză ar fi săvârșit-o în mod flagrant și nescuzabil (Hotărârea din 5 iunie 2019, Bank Saderat/Consiliul, T-433/15, nepublicată, EU:T:2019:374, punctul 49, și Hotărârea din 7 iulie 2021, HTTS/Consiliul, T-692/15 RENV, EU:T:2021:410, punctul 54).

176 Astfel, obiectivul mai larg al menținerii păcii și securității internaționale, în conformitate cu finalitățile acțiunii externe a Uniunii enunțate la articolul 21 TUE, este de natură să justifice consecințe negative, chiar considerabile, care decurg pentru anumiți operatori economici din deciziile de punere în aplicare a actelor adoptate de Uniune în vederea realizării acestui obiectiv fundamental (Hotărârea din 5 iunie 2019, Bank Saderat/Consiliul, T-433/15, nepublicată, EU:T:2019:374, punctul 50, și Hotărârea din 7 iulie 2021, HTTS/Consiliul, T-692/15 RENV, EU:T:2021:410, punctul 55).

177 În ceea ce privește condiția caracterului real al prejudiciului, potrivit jurisprudenței, răspunderea Uniunii nu poate fi angajată decât dacă reclamantul a suferit efectiv un prejudiciu real și cert. Revine reclamantului sarcina de a prezenta probe concludente atât cu privire la existența, cât și cu privire la întinderea prejudiciului pe care îl invocă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 30 mai 2017, Safa Nicu Sepahan/Consiliul, C-45/15 P, EU:C:2017:402, punctele 61 și 62 și jurisprudența citată).

178 În sfârșit, trebuie amintit că existența unui prejudiciu real și cert nu poate fi examinată în mod abstract de instanța Uniunii, ci trebuie apreciată în funcție de împrejurările de fapt precise care caracterizează fiecare cauză dedusă judecății acesteia din urmă (a se vedea Hotărârea din 30 mai 2017, Safa Nicu Sepahan/Consiliul, C-45/15 P, EU:C:2017:402, punctul 79 și jurisprudența citată).

179 În speță, în ceea ce privește presupusa atingere adusă reputației reclamantei, este necesar să se constate că această argumentație nu este susținută. Astfel, reclamanta se limitează să susțină că actele atacate au suscitat oprobriul și neîncrederea în privința sa, fără a prezenta vreo probă în susținerea acestei afirmații. În plus, ea nu a furnizat niciun element care să demonstreze existența unor relații sociale în Croația sau în Cipru. De asemenea, reclamanta nu a demonstrat, cu probe, că includerea numelui său a făcut obiectul unei largi acoperiri mediatice.

180 Pe de altă parte, în ceea ce privește argumentul întemeiat pe atingerea adusă reputației sale ca urmare a retragerii cetățeniei sale cipriote, fără a fi necesară pronunțarea cu privire la admisibilitatea acestui argument invocat pentru prima dată în observațiile reclamantei cu privire la memoriul în intervenție al Comisiei, trebuie arătat că acest prejudiciu rezultă dintr-un act adoptat de autorități naționale, iar nu dintr-un act adoptat de instituțiile Uniunii, astfel încât nu

este de natură să angajeze răspunderea extracontractuală a acestora din urmă. Împrejurarea potrivit căreia retragerea cetățeniei cipriote este ulterioară adoptării unor măsuri restrictive în privința reclamantei nu este de natură să modifice această concluzie. Astfel, instituțiile Uniunii nu pot angaja răspunderea lor extracontractuală pentru acte juridice adoptate de statele membre în urma includerii numelui unei persoane pe listele în litigiu.

181 Este necesar să se adauge că reclamanta nu a furnizat niciun element de probă care să poată justifica suma de 1 000 000 de euro solicitată cu titlu de reparație a presupusului său prejudiciu moral, deși avea obligația să o facă în conformitate cu jurisprudența citată la punctele 177 și 178 de mai sus.

182 Având în vedere considerațiile care precedă, trebuie să se concluzioneze că, în speță, condiția privind caracterul real al prejudiciului nu este îndeplinită.

183 În orice caz, trebuie amintit că constatarea nelegalității măsurilor restrictive luate împotriva unei persoane sau a unei entități este de natură să constituie o formă de reparare a prejudiciului moral suferit de persoana sau de entitatea vizată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 mai 2013, Abdulrahim/Consiliul și Comisia, C-239/12 P, EU:C:2013:331, punctul 72).

184 Având în vedere considerațiile care precedă, cererea de despăgubire care privește actele de menținere din septembrie 2022 trebuie respinsă, din moment ce caracterul real și întinderea prejudiciului invocat nu sunt dovedite corespunzător cerințelor legale.

V. Cu privire la cheltuielile de judecată

185 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

186 În plus, în temeiul articolului 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură, statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată.

187 În speță, întrucât Consiliul a căzut în esență în pretenții, se impune obligarea acestuia la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum și a cheltuielilor de judecată efectuate de reclamantă, conform concluziilor acesteia din urmă. Comisia suportă, la rândul său, propriile cheltuieli de judecată.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera întâi extinsă)

declară și hotărăște:

1) **Anulează Decizia (PESC) 2022/1530 a Consiliului din 14 septembrie 2022 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2022/1529 al Consiliului din 14 septembrie 2022 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei, Decizia (PESC) 2023/572**

a Consiliului din 13 martie 2023 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei, Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/571 al Consiliului din 13 martie 2023 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei, Decizia (PESC) 2023/1767 a Consiliului din 13 septembrie 2023 de modificare a Deciziei 2014/145/PESC privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei și Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2023/1765 al Consiliului din 13 septembrie 2023 privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 269/2014 privind măsuri restrictive în raport cu acțiunile care subminează sau amenință integritatea teritorială, suveranitatea și independența Ucrainei, în măsura în care numele doamnei Maya Tokareva a fost menținut pe lista persoanelor, a entităților și a organismelor cărora li se aplică aceste măsuri restrictive.

2) **Respinge cererea de despăgubire formulată de doamna Tokareva.**

3) **Obligă Consiliul Uniunii Europene să suporte propriile cheltuieli de judecată, precum și pe cele efectuate de doamna Tokareva.**

4) **Comisia Europeană suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Spielmann Mastroianni Brkan

Gâlea Kalėda

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 11 septembrie 2024.

Semnături

Cuprins

I. Istoricul litigiului . . . 2

II. Situația de fapt ulterioară introducerii acțiunii . . . 5

III. Concluziile părților . . . 7

IV. În drept . . . 7

A. Cu privire la cererea de anulare a actelor atacate . . . 7

1. Cu privire la al doilea motiv întemeiat pe o eroare de drept și pe erori vădite de apreciere . . . 8

a) Considerații introductive . . . 8

b) Cu privire la eroarea de drept întemeiată pe includerea reclamantei ca persoană asociată cu domnul Stanislav Chemezov . . . 10

c) Cu privire la eroarea de apreciere privind faptul că reclamanta a fost înscrisă ca persoană asociată cu tatăl său . . . 12

1) Cu privire la actele de menținere din septembrie 2022 . . . 12

i) Cu privire la fiabilitatea elementelor din dosarul probatoriu inițial . . . 13

ii) Cu privire la anexa B.5 la memoriul în apărare . . . 15

iii) Cu privire la temeinicia menținerii numelui reclamantei în calitate de persoană asociată cu tatăl său . . . 16

2) Cu privire la actele de menținere din martie 2023 . . . 23

i) Cu privire la fiabilitatea elementelor de probă . . . 23

ii) Cu privire la temeinicia menținerii numelui reclamantei în calitate de persoană asociată cu tatăl său . . . 24

d) Cu privire la aplicarea în privința reclamantei a celei de a doua ipoteză a criteriului de la litera (g) modificat . . . 26

1) Cu privire la fiabilitatea elementelor de probă . . . 26

2) Cu privire la temeinicia menținerii numelui reclamantei în temeiul celei de a doua ipoteze a criteriului de la litera (g) modificat . . . 28

2. Cu privire la efectele anulării actelor atacate . . . 34

B. Cu privire la cererea de despăgubire . . . 35

V. Cu privire la cheltuielile de judecată . . . 37